

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
2010-2013

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ	4
ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ	6
<u>ΠΡΩΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ</u>	10
ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	
1. Τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου	11
2. Νόμος για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών	11
3. Νόμος για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων	13
<u>ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ</u>	14
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	
<i>A. Θεματικά πεδία δημόσιας πολιτικής</i>	15
A1. Βία κατά των γυναικών	15
A2. Πολλαπλές διακρίσεις	16
A3. Αναπαραγωγική και σεξουαλική υγεία	17
A4. Απασχόληση	17
A5. Προώθηση των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων και στην κοινωνία των πολιτών	19
A6. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ)	20
A7. Τέχνες και Πολιτισμός	21
<i>B. Θεσμοί, όργανα και δομές παραγωγής πολιτικών</i>	22
B1. Συμβουλευτικά Κέντρα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ)	22
B2. Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας και Φύλου (ΒΘΙΦ)	23
B3. Δομή παρακολούθησης δημόσιων πολιτικών	23
B4. Διαδικτυακή πύλη	24
B5. Συμμετοχή σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς	24
B6. Όργανα παραγωγής πολιτικών ισότητας των φύλων	26
B7. Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)	27
<u>ΤΡΙΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ</u>	
ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (GENDER MAINSTREAMING)	28
1. Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	30
2. Υπουργείο Οικονομικών	32
3. Υπουργείο Εξωτερικών	32

4. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	33
5. Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας	33
6. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	34
7. Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων	35
8. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	37
9. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	39
10. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	40
11. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	41
12. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη	42
13. Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού	42
ΠΙΝΑΚΑΣ. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α. ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	46
1. Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας στο Πεδίο της Ισότητας των Φύλων	48
2. Ένταξη της Ισότητας των Φύλων στις Δημόσιες Πολιτικές (Gender Mainstreaming)	49
3. Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών: Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ	50
4. Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών: Τηλεφωνική Γραμμή SOS	51
5. Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών: Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας σε Τοπικό Επίπεδο	52
6. Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών: Ευαισθητοποίηση της Κοινής Γνώμης	53
7. Επιμόρφωση και Ευαισθητοποίηση Δημοσίων Υπαλλήλων στα Ζητήματα Ισότητας των Φύλων	54
8. Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Θέσης Απασχολούμενων Γυναικών (Mentoring)	55
9. Μείωση του Επαγγελματικού Διαχωρισμού λόγω Φύλου	56
10. Προώθηση των Γυναικών στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων: Αιρετές	57
11. Προώθηση των Γυναικών στα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων: Συνδικαλίστριες	58
12. Υποστήριξη των Γυναικείων Οργανώσεων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)	59
13. Άρση Στερεοτύπων στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ)	60
14. Ενίσχυση της Πολιτιστικής Δημιουργίας που Πρωθει την Ισότητα των Φύλων	61
15. Αναβάθμιση και Διεύρυνση των Υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου (ΒΘΙΦ) της ΓΓΙΦ	62

16.Δομή Παρακολούθησης της Ένταξης της Ισότητας των Φύλων στις Δημόσιες Πολιτικές	63
17.Δημιουργία Διαδικτυακής Πύλης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών της ΓΓΙΦ	64
18.Ελλάδα: Διεθνές Σχολείο Πολιτισμού και Επικοινωνίας	65
19.Gender4Growth	66
20.Οδηγός Εφαρμογής των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων	67
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β. ΕΙΔΙΚΕΣ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	68
1. Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την τροποποίηση διατάξεων του οικογενειακού δικαίου	69
2. Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την επεξεργασία σχεδίου νόμου για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών	70
3. Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την επεξεργασία σχεδίου νόμου για την ουσιαστική ισότητα των φύλων	71
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	72
1. Επιστημονική Επιτροπή για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών	73
2. Επιστημονική Επιτροπή για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα των γυναικών	74
3. Επιστημονική Επιτροπή για το φύλο και τον πολιτισμό	75
4. Επιστημονική Επιτροπή για τη βιβλιοθήκη και το ιστορικό αρχείο της ΓΓΙΦ	76
5. Επιστημονική Επιτροπή για την ένταξη της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές (Gender Mainstreaming)	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ) – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2010	81

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και βασικό στόχο κάθε σύγχρονης δημοκρατικής χώρας. Όραμά μας είναι μια κοινωνία στην οποία άνδρες και γυναίκες μοιράζονται εξίσου τα αγαθά, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα, στην εργασία, στην πολιτική, στην εξουσία, στον ελεύθερο χρόνο, στη φροντίδα, στην οικογένεια και στην προσωπική ζωή. Μια κοινωνία όπου άνδρες και γυναίκες αποφασίζουν τι θα σπουδάσουν, με τι θα απασχοληθούν, πόσα παιδιά θα κάνουν, αν θα ασχοληθούν με τα κοινά, χωρίς το βάρος των στερεοτύπων του φύλου που προδιαγράφει επαγγέλματα, αμοιβές, καθήκοντα και απολαβές, αλλά και ολόκληρη τη δραστηριότητα της καθημερινής ζωής.

Σήμερα, οι άνισες συνθήκες ζωής και εργασίας των ανδρών και των γυναικών επιδεινώνονται εξαιτίας της σοβαρής οικονομικής κρίσης σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο. Πιστεύω ότι σε περιόδους κρίσης η αρχή της ισότητας των φύλων δεν είναι πολυτέλεια, αλλά βασική συνιστώσα της αναπτυξιακής, κοινωνικής και πολιτιστικής πολιτικής με την οποία επιχειρείται η διέξοδος από την κρίση.

Η κρίση πλήττει πάντοτε περισσότερο τις αδύναμες ομάδες του πληθυσμού, στις οποίες οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται. Μεγάλες κατηγορίες γυναικών αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις, όταν οι διακρίσεις λόγω φύλου διαπλέκονται με και ισχυροποιούνται από διακρίσεις που οφείλονται σε μορφές κοινωνικής ανισότητας (κοινωνική τάξη, εθνική καταγωγή, αναπηρία, ηλικία, σεξουαλικές προτιμήσεις, απομακρυσμένος τόπος διαμονής κ.λπ.). Οι άνεργες, οι μετανάστριες, οι νέες, οι μονογονείς, οι γυναίκες με αναπηρίες, οι γυναίκες των εθνικών και θρησκευτικών μειονοτήτων, οι Ρομά και οι γυναίκες των νησιωτικών και ορεινών περιοχών αποτελούν ομάδες γυναικών, οι οποίες είναι περισσότερο ευάλωτες, όχι μόνο στις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, αλλά και στην άσκηση ανδρικής βίας σε όλες τις μορφές της. Θεωρώ ότι είναι πλέον αναγκαιότητα οι δημόσιες παρεμβάσεις να θέσουν σε απόλυτη προτεραιότητα αυτές τις κατηγορίες των γυναικών.

Με γνώμονα αφενός τον κυβερνητικό προσανατολισμό στην παροχή υπηρεσιών στους πολίτες, άνδρες και γυναίκες, όλης της χώρας, και αφετέρου τις διαπιστώσεις των φεμινιστικών αναλύσεων για τις δημόσιες πολιτικές, σχεδιάσαμε το παρόν «**Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013**».

Το Πρόγραμμα έχει εθνική εμβέλεια, εφόσον οι δράσεις του επεκτείνονται σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας και αφορούν σε ευρύ φάσμα δημόσιων πολιτικών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Στο πλαίσιο της καλής διακυβέρνησης με διαφάνεια και λογοδοσία προηγήθηκε εκτεταμένη διαβούλευση με τις γυναικείες οργανώσεις, τα τμήματα γυναικών όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων και όλες τις προηγούμενες Γενικές Γραμματείες Ισότητας των Φύλων. Η αποτίμηση των αποτελεσμάτων του Προγράμματος θα γίνεται συστηματικά, σε ετήσια βάση.

Το Πρόγραμμα δεν αποτελεί απλή διακήρυξη προθέσεων, αλλά ένα σύνολο έργων που σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται από τα στελέχη της Κεντρικής Υπηρεσίας και της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.

Όλες και όλοι που εργαζόμαστε στην ΓΓΙΦ θα είμαστε ικανοποιημένες/οι αν στο τέλος αυτού του Προγράμματος έχει προχωρήσει ένα βήμα η ισότητα των φύλων στη χώρα μας. Αν το επόμενο Πρόγραμμα που θα ξεκινήσει το 2013 βρει καλό έδαφος να κτίσει παραπέρα.

ΜΑΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Οκτώβριος 2010

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γυναίκες και άνδρες εξακολουθούν να βιώνουν άνισες συνθήκες και έμφυλες διακρίσεις σε όλους τους τομείς της ζωής σε όλο τον κόσμο. Οι διακρίσεις αυτές δημιουργούνται από έντονους έμφυλους διαχωρισμούς στην απασχόληση, στην οικογένεια, στην πολιτική, στην οικονομία, που παραμένουν και διαιωνίζονται, καθώς βασίζονται στην αποδοχή ισχυρών πρότυπων ρόλων, η οποία εκφράζεται απροκάλυπτα ή κεκαλυμμένα, συνειδητά ή υποσυνείδητα σε όλους τους τομείς των σύγχρονων κοινωνιών.

Η ισότητα των φύλων αποτελεί αντικείμενο διακριτής δημόσιας πολιτικής σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο από τη δεκαετία του 1970 και στην Ελλάδα από το 1981. Για την καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων δραστηριοποιούνται όλοι οι διεθνείς και ευρωπαϊκοί οργανισμοί:

- Ο **ΟΗΕ** έχει ανακηρύξει τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των γυναικών σε προτεραιότητα της χιλιετίας, ενώ συνεχίζει τις προσπάθειές του για την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης για την καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών (CEDAW) σε όλες τις χώρες.
- Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** συνεχίζει να δεσμεύει τα κράτη μέλη στο στόχο της ισότητας των φύλων και η Συνθήκη της ΕΕ περιλαμβάνει την ισότητα των φύλων ως πρωταρχικό στόχο της Ένωσης.
- Το **Συμβούλιο της Ευρώπης** έχει δώσει προτεραιότητα στην καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών σε συνέχεια της ενεργοποίησής του σε άλλους τομείς της ισότητας.

Στην Ελλάδα από το 1981 μέχρι σήμερα αναπτύχθηκαν σημαντικές πολιτικές ισότητας των φύλων στην απασχόληση, στην εκπαίδευση, στα κέντρα λήψης αποφάσεων και στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, ενώ παράλληλα αναθεωρήθηκε η νομοθεσία με γνώμονα την προσαρμογή της στη συνταγματική αρχή της ισότητας των φύλων. Σήμερα, το Ελληνικό Σύνταγμα αναγνωρίζει την αναγκαιότητα της Πολιτείας να πάρει μέτρα για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών μεριμνώντας «για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη ιδίως σε βάρος των γυναικών» (Άρθρο 116 του Συντάγματος, παρ. 2).

Μέχρι πρόσφατα οι περισσότερες παρεμβάσεις αντιμετώπιζαν τις γυναίκες ως ειδική κοινωνική κατηγορία που υφίσταται διακρίσεις λόγω φύλου. Δεν ανέδειξαν επαρκώς το γεγονός ότι το κυρίαρχο πρότυπο των έμφυλων σχέσεων διαπερνά οριζόντια όλους τους τομείς της κοινωνίας και διαμορφώνει τις συνθήκες ζωής και εργασίας τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών. Οι θέσεις των ανδρών και των γυναικών βρίσκονται σε συνεχή διαπραγμάτευση και ως εκ τούτου οι θεσμικές παρεμβάσεις της Πολιτείας πρέπει να προσαρμόζονται στο διαρκώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο των προτύπων φύλου, προκειμένου να βελτιώσουν τη θέση των γυναικών σε συγκεκριμένες κοινωνικές συνθήκες.

Η σημερινή κυβέρνηση έθεσε ως στόχο τη βελτίωση της καθημερινής ζωής των γυναικών και των ανδρών και η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ) εργάζεται για την εξάλειψη των έμφυλων διακρίσεων και την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της κοινωνίας (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε' «Κατάλογος εργαζομένων στην ΓΓΙΦ»).

Το παρόν Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013 σχεδιάστηκε με γνώμονα τέσσερις στρατηγικούς στόχους:

- Την προάσπιση των **δικαιωμάτων όλων των γυναικών** μέσω της προώθησης της ισότητας των φύλων και του προσανατολισμού των παρεμβάσεων στις ομάδες γυναικών με πολλαπλές διακρίσεις.
- Την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών **βίας κατά των γυναικών**.
- Τη στήριξη της **απασχόλησης** των γυναικών και της οικονομικής τους αυτοτέλειας.
- Την αξιοποίηση της **πολιτιστικής** δημιουργίας για την ανάδειξη του στόχου της ισότητας των φύλων.

Στο σχεδιασμό του Προγράμματος εφαρμόστηκαν μέθοδοι και καλές πρακτικές των διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται να αναπτυχθούν ταυτόχρονα:

- **εξειδικευμένες πολιτικές ισότητας** που απευθύνονται σε γυναίκες ή άνδρες στους τομείς που υποεκπροσωπούνται,
- **οριζόντιες παρεμβάσεις** σε όλο το εύρος της δημόσιας πολιτικής, ώστε να αντιμετωπιστούν οι έμφυλες διακρίσεις σε κάθε πεδίο άσκησης πολιτικής.

Η **διπλή** αυτή κατεύθυνση των παρεμβάσεων αποτελεί τη διεθνώς εφαρμοζόμενη στρατηγική για την προώθηση της ισότητας των φύλων από το 1995 (Πλατφόρμα του Πεκίνου του ΟΗΕ και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το gender mainstreaming).

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει **μέτρα** όπως: η βελτίωση, ενίσχυση και εφαρμογή της νομοθεσίας, η ανάπτυξη θετικών δράσεων για ορισμένες ομάδες γυναικών, η ένταξη της ισότητας στις δημόσιες πολιτικές περιλαμβανομένης και της δημοσιονομικής πολιτικής, η ενίσχυση των διοικητικών μηχανισμών, η ενδυνάμωση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών και των γυναικείων οργανώσεων, καθώς επίσης και η οργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης με στόχο την πρόληψη και την αλλαγή των στερεότυπων ρόλων των γυναικών και των ανδρών.

Κεντρικό χρηματοδοτικό πλαίσιο των πολιτικών αποτελεί το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013, **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) «Διοικητική Μεταρρύθμιση»**.

Το Πρόγραμμα συνδέεται με την επιστημονική κοινότητα, την έρευνα και τις **σπουδές φύλου** (gender studies), καθώς επίσης και με την **κοινωνία των πολιτών**, τις γυναικείες και φεμινιστικές οργανώσεις, ώστε να αξιοποιεί τα αποτελέσματα της επιστημονικής γνώσης στα θέματα φύλου, καθώς και την εμπειρία των ενεργών πολιτών.

Η διαρκής διαβούλευση και λογοδοσία, ιδιαίτερα σημαντική διαδικασία για τη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των πολιτικών, απαιτεί την ενίσχυση των θεσμών παραγωγής, εφαρμογής και παρακολούθησης των πολιτικών ισότητας των φύλων. Προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η αξιοπιστία στην υλοποίηση του παρόντος Προγράμματος θα πραγματοποιείται αναλυτική αποτίμηση της επίτευξης των στόχων και της αποτελεσματικότητας των δράσεων, η οποία θα αποτυπώνεται σε συστηματικές **Ετήσιες Απολογιστικές Εκθέσεις**. Η συνεχής και συστηματική διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος θα υποστηρίζεται από Όργανα και Δομές με τα οποία συντονίζεται η δράση όλων των συναρμόδιων κυβερνητικών φορέων.

Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε **τρεις πυλώνες** που περιλαμβάνουν αντίστοιχα:

- α) τις προτεινόμενες νομοθετικές ρυθμίσεις που βελτιώνουν το οικογενειακό δίκαιο, αναμορφώνουν και ενισχύουν τους νόμους για τη βία και εισάγουν νέες διατάξεις με στόχο την ουσιαστική ισότητα των φύλων,
- β) τις εξειδικευμένες πολιτικές για την ισότητα των φύλων της ΓΓΙΦ (παρεμβάσεις σε επιλεγμένα θεματικά πεδία δημόσιας πολιτικής και δημιουργία θεσμών, δομών και οργάνων παραγωγής πολιτικής), και
- γ) τις παρεμβάσεις των άλλων Υπουργείων και δημόσιων φορέων με τις οποίες εντάσσουν την ισότητα των φύλων στις δημόσιες πολιτικές (gender mainstreaming).

ΠΡΩΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ

ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Η νομική κατοχύρωση της ισότητας των φύλων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών είναι αναγκαία για τη θωράκιση του δημοκρατικού πολιτεύματος απέναντι στις άμεσες και έμμεσες διακρίσεις, καθώς και για την αντιμετώπιση των πρακτικών που παραβιάζουν την αρχή της ισότητας των φύλων και προσβάλλουν την αξιοπρέπεια των γυναικών.

Για την επεξεργασία διατάξεων που θα βελτιώσουν και ενισχύσουν την ισχύουσα νομοθεσία συστάθηκαν **Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές**, οι οποίες θα προτείνουν νομοθετικές παρεμβάσεις με στόχο: α) τη βελτίωση του οικογενειακού δικαίου, β) την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών, και γ) την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' «Ειδικές Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές»). Οι Επιτροπές θα λάβουν υπόψη τις διατυπωμένες θέσεις των γυναικείων οργανώσεων, τις διατάξεις των πρόσφατων Διεθνών και Ευρωπαϊκών Συμβάσεων και άλλων επίσημων κειμένων (ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, ΕΕ), καθώς επίσης και τους νόμους άλλων Ευρωπαϊκών κρατών, όπως είναι οι Ισπανικοί Νόμοι: α) «Οργανικός Νόμος για ολοκληρωμένα μέτρα προστασίας από την έμφυλη βία» (2004), και β) «Οργανικός Νόμος για την ουσιαστική ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών» (2007).

Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της νομοθεσίας θα χρησιμοποιηθούν συμπληρωματικά εργαλεία, όπως είναι:

- η **κωδικοποίηση της νομοθεσίας** για την ισότητα των φύλων (**ΕΡΓΟ 1**),
- ο εκ των προτέρων **συστηματικός έλεγχος των επιπτώσεων στα φύλα** (gender impact assessment) των νέων νομοσχεδίων, όπως προβλέπεται στο Έργο της ΓΓΙΦ που αφορά στην ένταξη της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές (**ΕΡΓΟ 2**),
- η συνεργασία με τον **Συνήγορο του Πολίτη** και τον **Συνήγορο του Καταναλωτή** σχετικά με την εφαρμογή των νόμων για την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας (Ν. 3488/2008) και στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες (Ν. 3769/2009).

Πιο συγκεκριμένα, το έργο των Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών είναι ως εξής:

1. Τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου

Το Οικογενειακό Δίκαιο θα τροποποιηθεί, έτσι ώστε να εναρμονιστεί απολύτως με τη Συνταγματική Αρχή της Ισότητας των Φύλων και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των γυναικών στις άνισες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στις οποίες ζουν σήμερα οι περισσότερες γυναίκες. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένα θέματα που θα συμπεριληφθούν στις προτεινόμενες διατάξεις:

- Η επαναφορά του αμετάβλητου του επωνύμου των συζύγων.
- Ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων περί υιοθεσίας.
- Η διασφάλιση καταβολής της διατροφής.
- Η ενοποίηση και επιτάχυνση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης στην εκδίκαση υποθέσεων Οικογενειακού Δικαίου.
- Ο τρόπος απόκτησης του επωνύμου των παιδιών, ώστε να διασφαλίζεται η ισότητα των φύλων.
- Ζητήματα γονικής μέριμνας στο διαζύγιο.
- Τροποποιήσεις στο σύμφωνο συμβίωσης.

2. Νόμος για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών

Η βία αποτελεί σκληρή έκφραση της ανισότητας στην κοινωνία, ενώ η βία κατά των γυναικών είναι έμφυλη βία (gender violence), αφού συναρτάται άμεσα με το φύλο των θυμάτων και των δραστών. Οι νέες νομοθετικές διατάξεις για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών θα δώσουν έμφαση σε μέτρα ευαισθητοποίησης και προστασίας των θυμάτων και θα αναφέρονται σε όλες τις μορφές βίας που ασκούνται σωματικά, ψυχολογικά, λεκτικά και ηθικά στις γυναίκες. Παράλληλα, ο νόμος θα στοχεύει στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων των γυναικών θυμάτων, όπως το δικαίωμα στην πληροφόρηση και στη δωρεάν νομική βοήθεια, το δικαίωμα στην απασχόληση και στην κοινωνική ασφάλιση, τα οικονομικά δικαιώματα κ.λπ.

Η εκπόνηση ενός **Ενιαίου Σχεδίου Νόμου για τη βία κατά των γυναικών** αντανάκλα τον οριζόντιο χαρακτήρα του φαινομένου της έμφυλης βίας και αποτελεί τον διεθνώς ενδεδειγμένο τρόπο νομοθετικής αντιμετώπισης των πολλαπλών και σύνθετων όψεων της εν λόγω αξιόποινης πράξης που διαπερνά όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής. Πιο συγκεκριμένα:

Ως προς τη **βία στην οικογένεια** προβλέπεται η βελτίωση του Ν. 3500/2006 για την ενδοοικογενειακή βία και η ενίσχυση του πλαισίου αντιμετώπισης ενδοοικογενειακής βίας με τη δημιουργία κέντρων στήριξης των θυμάτων και προσωρινής φιλοξενίας αυτών.

Σχετικά με τη **βία στην εργασία**, προβλέπεται η βελτίωση και ενίσχυση του Ν. 3488/2006 που αφορά στην εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση στην απασχόληση με ειδικό κεφάλαιο για τη σεξουαλική παρενόχληση και τη βία στο χώρο εργασίας.

Σχετικά με τη **βία στην κοινωνία** προβλέπεται η βελτίωση και ενίσχυση της νομοθεσίας που αφορά στην αντιμετώπιση εγκλημάτων όπως ο βιασμός (Ν. 1419/1984) και η εμπορία ανθρώπων (trafficking) (Ν. 3064/2002 & Π.Δ. 233/2003). Η επικύρωση των Συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της παράνομης διακίνησης ανθρώπων (Βαρσοβία, 2005) και της, υπό επεξεργασία, Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη βία κατά των γυναικών θα συμπεριληφθεί στο Σχέδιο Νόμου.

Ακόμα προβλέπεται να ρυθμιστούν ορισμένα **οριζόντια θέματα** όπως:

- Η ενίσχυση του θεσμικού ρόλου της ΓΓΙΦ (**Συμβουλευτικά Κέντρα**) στην αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών σε όλες τις μορφές της και στην προστασία των θυμάτων.
- Η επέκταση των διατάξεων για παροχή **νομικής βοήθειας** προς τα θύματα σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους.
- Η θεσμοθέτηση του **Εθνικού Παρατηρητηρίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών**.

3. Νόμος για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων

Θεμελιώδης αρχή του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η θεώρηση της οριζόντιας διάστασης της ισότητας των φύλων, η οποία αποτελεί το χαρακτηριστικό στοιχείο του σύγχρονου δικαίου κατά των διακρίσεων. Οι καινοτομίες του προτεινόμενου νομοσχεδίου συνίστανται στη θέσπιση **ενεργών πολιτικών για την πραγματοποίηση της αρχής της ισότητας των φύλων** (gender mainstreaming, gender budgeting, gender proofing), στην προβολή της αρχής της ισότητας σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας και το κυριότερο, στη δημιουργία **μηχανισμών παραγωγής των πολιτικών και ελέγχου των αποτελεσμάτων**. Οι διατάξεις θα περιλαμβάνουν, ενδεικτικά:

- Την αποτελεσματικότερη προστασία κατά των διακρίσεων και την ενίσχυση της εφαρμογής της ίσης μεταχείρισης στον τομέα της εργασίας και την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες.
- Την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών, καθώς και την άρση των στερεοτύπων λόγω φύλου στον τομέα της εκπαίδευσης.
- Τη βελτίωση της νομοθεσίας για τα ΜΜΕ σε σχέση με την αξιοπρέπεια των γυναικών στις τηλεοπτικές παραγωγές και τη διαφήμιση.
- Την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές και την ενεργή εμπλοκή των Υπουργείων στην εφαρμογή και παρακολούθηση των επιπτώσεων των πολιτικών με βάση το φύλο.
- Τη διασφάλιση της ισόρροπης συμμετοχής γυναικών και ανδρών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της εκπροσώπησης αυτής και κατά συνέπεια, της ίδιας της δημοκρατίας.
- Την παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων στην προώθηση της ισότητας των φύλων.
- Την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει: α) την Εθνική Επιτροπή για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, και β) την Διυπουργική Επιτροπή για την ένταξη της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Στη χώρα μας, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία (Μάιος 2010), μόνο το 48,9% των γυναικών ηλικίας 15-64 ετών απασχολείται, ενώ η ανεργία των γυναικών είναι 15,9% έναντι 8,5% των ανδρών (Μάρτιος 2010). Οι γυναίκες αμείβονται με το 78% των αμοιβών των ανδρών, κυρίως λόγω των διαφορετικών θέσεων εργασίας. Η πλειονότητα των φτωχών είναι γυναίκες κυρίως μονογονείς. Μόλις το 17,3% των μελών της Ελληνικής Βουλής είναι γυναίκες. Η ενδοοικογενειακή βία ασκείται κατά τη συντριπτική της πλειονότητα από άνδρες σε βάρος των γυναικών, καθώς τα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας που δολοφονήθηκαν τα τελευταία τρία χρόνια ήταν 40 (βλ. ΠΙΝΑΚΑΣ «Στατιστικά στοιχεία για τη θέση των γυναικών»).

Τα παραπάνω ενδεικτικά στοιχεία καταδεικνύουν την άμεση ανάγκη ανάπτυξης εξειδικευμένων πολιτικών ισότητας των φύλων. Το παρόν Εθνικό Πρόγραμμα περιλαμβάνει παρεμβάσεις με στόχο:

- A.** την αντιμετώπιση της ανισότητας των φύλων σε συγκεκριμένα **θεματικά πεδία της δημόσιας πολιτικής**, και
- B.** τη δημιουργία ή ενίσχυση **θεσμών, δομών και οργάνων** παραγωγής πολιτικών.

Οι παρεμβάσεις υποστηρίζονται από συγκεκριμένα **ΕΡΓΑ**, τα οποία σχεδιάστηκαν και εποπτεύονται από μη αμειβόμενες **Επιστημονικές Επιτροπές** με τη συμμετοχή πανεπιστημιακών, εμπειρογνομόνων και εκπροσώπων των αρμόδιων φορέων (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ' «Επιστημονικές Επιτροπές»).

Τα Έργα χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ (ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση») και βρίσκονται σε διαφορετικές φάσεις υλοποίησης. Για τα περισσότερα έχουν ήδη καταρτιστεί τα Τεχνικά Δελτία.

A. Θεματικά πεδία δημόσιας πολιτικής

A1. Βία κατά των γυναικών

Η **βία κατά των γυναικών** σε όλες τις μορφές της, όπως η κακοποίηση από το σύζυγο/σύντροφο (σεξουαλική, σωματική, ψυχολογική, οικονομική, λεκτική), η παράνομη διακίνηση και εμπορία γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική/οικονομική εκμετάλλευση, ο βιασμός και η σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας, αποτελούν κατάφωρη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών. Η έμφυλη βία εξακολουθεί να αναπαράγεται σε κάθε χώρα και πολιτισμό, προκαλώντας θανάτους γυναικών, καθώς και βαριές σωματικές και ψυχικές απώλειες στις ζωές των γυναικών, των οικογενειών τους και της κοινωνίας γενικότερα. Ενώ οι περισσότερες κοινωνίες απαγορεύουν τη βία, στην πραγματικότητα συχνά συγκαλύπτεται ή γίνεται ανεκτή.

Η πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στη χώρα μας αποτελεί αντικείμενο του **Εθνικού Προγράμματος για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών 2009-2013** που εξαγγέλθηκε τον Νοέμβριο του 2009. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις, όπως είναι η δημιουργία Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων στην Πρωτεύουσα κάθε Περιφέρειας, η λειτουργία Πανελλαδικής Γραμμής SOS, η διενέργεια εκστρατείας ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για την πρόληψη του φαινομένου κ.λπ. (**ΕΡΓΟ 3, ΕΡΓΟ 4, ΕΡΓΟ 5, ΕΡΓΟ 6**).

Η ανάπτυξη **συνεργασιών** και **δικτύων** της ΓΓΙΦ με την κοινωνία των πολιτών (ΜΚΟ, γυναικείες οργανώσεις, τοπικές πρωτοβουλίες, τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση, ΜΜΕ, επαγγελματικές ενώσεις και σύλλογοι κ.λπ.) ενισχύει την αποτελεσματικότητα των δράσεων για την καταπολέμηση της βίας διευκολύνοντας τις κακοποιημένες γυναίκες να «σπάσουν τη σιωπή» τους και να απευθυνθούν στα Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ.

A2. Πολλαπλές διακρίσεις

Σοβαρή απειλή των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών αποτελούν οι περιπτώσεις στις οποίες οι έμφυλες διακρίσεις ισχυροποιούνται από άλλες μορφές διακρίσεων, όπως είναι η εθνική καταγωγή, η αναπηρία, η κοινωνική απομόνωση κ.λπ.

Την τελευταία 20ετία οι **μετανάστριες** έχουν σημαντική παρουσία στην οικονομική και κοινωνική της χώρας. Εργάζονται στο χώρο της φροντίδας εξαρτημένων ατόμων και έχουν αναλάβει μεγάλο μέρος της οικιακής εργασίας διευκολύνοντας σημαντικά την απασχόληση των Ελληνίδων. Οι συνθήκες εργασίας των περισσότερων μεταναστριών, ιδιαίτερα στην απασχόληση σε εταιρείες καθαρισμού και εστίασης, είναι προβληματικές ως προς την κοινωνική ασφάλιση και το ύψος των αμοιβών. Η ΓΓΙΦ απευθύνεται στις μετανάστριες παρέχοντας υπηρεσίες συμβουλευτικής και πληροφόρησης για την αντιμετώπιση της βίας και την αναβάθμιση των επαγγελματικών δεξιοτήτων τους. Η πρόσβασή τους στα Συμβουλευτικά Κέντρα θα διευκολυνθεί με ενημερωτικό υλικό σε γλώσσες των χωρών προέλευσης των μεταναστριών.

Οι **μονογονεϊκές** οικογένειες αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες πιέσεις στο οικογενειακό, εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον. Οι γυναίκες αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των μονογονέων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα (91%). Οι δράσεις της ΓΓΙΦ που αφορούν στις μονογονεϊκές οικογένειες επικεντρώνονται στην προσπάθεια βελτίωσης του θεσμικού πλαισίου και στη διεύρυνση των διευκολύνσεων στο χώρο της εργασίας, των υπηρεσιών υγείας και της κοινωνικής πολιτικής. Η ΓΓΙΦ παρέχει συνεχή και έγκυρη πληροφόρηση στα Συμβουλευτικά της Κέντρα και εκδίδει ενημερωτικό φυλλάδιο στον τομέα αυτό.

Η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των γυναικών με **αναπηρία**, οι οποίες είναι συχνότερα θύματα βίας, καθώς επίσης και των μητέρων των ανάπηρων παιδιών αποτελεί στόχο του Προγράμματος. Η ΓΓΙΦ συνεργάζεται με τη νεοσύστατη Επιτροπή για Θέματα Ισότητας των Φύλων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, με στόχο την εκπόνηση Σχεδίου Ένταξης της προσβασιμότητας σε όλες τις υπηρεσίες της ΓΓΙΦ.

Η ΓΓΙΦ αναπτύσσει δράσεις για γυναίκες και κορίτσια **πρόσφυγες και αιτούσες άσυλο**, άτομα περισσότερο ευάλωτα που κινδυνεύουν να γίνουν θύματα ενδοοικογενειακής βίας,

trafficking κ.λπ., σε συνεργασία με αρμόδιες διεθνείς ΜΚΟ, όπως η Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες και το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες.

Η ΓΓΙΦ συνεργάζεται με το ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τη δημιουργία προγραμμάτων επιμόρφωσης **φυλακισμένων και αποφυλακισμένων γυναικών**, προκειμένου να αποκτήσουν εισόδημα και να δημιουργηθούν καλύτερες προϋποθέσεις ένταξής τους στην οικογένεια, στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας μετά την αποφυλάκισή τους.

Η ανάπτυξη των Συμβουλευτικών Κέντρων της ΓΓΙΦ σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας θα δώσει τη δυνατότητα να υποστηριχθούν και άλλες ομάδες γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, όπως είναι οι εξαρτημένες από ουσίες, οι άστεγες, οι τσιγγάνες κ.λπ.

A3. Αναπαραγωγική και σεξουαλική υγεία

Σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και την Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας έχει προγραμματιστεί εκστρατεία ενημέρωσης των νέων (γυναικών και ανδρών) στα θέματα της σεξουαλικής υγείας και ιδιαίτερα της αντισύλληψης, με στόχο τη μείωση των αμβλώσεων, καθώς το ποσοστό τους εξακολουθεί να είναι υψηλό στη χώρα μας.

Στα Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ θα παρέχεται πληροφόρηση για θέματα υγείας των γυναικών, σύλληψης και αντισύλληψης, τεχνητής γονιμοποίησης, και σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων και AIDS σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Παράλληλα, η ΓΓΙΦ θα επιδιώξει συνεργασία με ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση μορφών καρκίνου (τράχηλος, στήθος) που πλήττουν γυναίκες, με στόχο την ενημέρωσή τους για την ανάγκη προληπτικών ιατρικών εξετάσεων.

A4. Απασχόληση

Η πλήρης και ισότιμη ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας αποτελεί κεντρικό στόχο της αναπτυξιακής ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής. Η αυξημένη και μεγάλης διάρκειας ανεργία των γυναικών στην Ελλάδα, επειδή έχει οικονομικές, κοινωνικές και ψυχολογικές συνέπειες,

απαιτεί συνδυασμό πολλαπλών προσεγγίσεων των άνεργων γυναικών και μεθόδους που θα αντιμετωπίζουν ολιστικά το πρόβλημα.

Οι σύμβουλοι απασχόλησης των Συμβουλευτικών Κέντρων της ΓΓΙΦ θα υποστηρίξουν απασχολούμενες γυναίκες, αυτοαπασχολούμενες και ιδιοκτήτριες μικρών επιχειρήσεων, με στόχο την **αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων** τους για να βελτιώσουν τη θέση τους στην αγορά εργασίας (**ΕΡΓΟ 8**). Οι γυναίκες που ολοκληρώνουν την εξειδικευμένη συμβουλευτική διαδικασία με τη διάσταση του φύλου στα Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ θα έχουν τη δυνατότητα, στο πλαίσιο ολοκληρωμένης δράσης για τη στήριξη των **άνεργων γυναικών**, να συνεχίζουν την κατάρτιση με εγγυημένη απασχόληση (**ΕΡΓΟ 9**). Το έργο της ΓΓΙΦ στον τομέα της ενίσχυσης της απασχόλησης των γυναικών και της προώθησης της ισότητας στην αγορά εργασίας περιλαμβάνει και τη συμβολή της στο Σχέδιο Δράσης για την ένταξη της ισότητας των φύλων στον ΟΑΕΔ.

Όσον αφορά στο **συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής**, οι γυναίκες συνεχίζουν να επωμίζονται το μεγαλύτερο βάρος φροντίδας των εξαρτημένων ατόμων (παιδιά, ηλικιωμένοι/ες, ασθενείς, ανάπηροι/ες κ.ά.) και της οικιακής εργασίας, με συνέπεια να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας με υποδεέστερους όρους και για μικρότερα χρονικά διαστήματα. Η επιβεβλημένη εξίσωση των ορίων συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών προϋποθέτει τη λήψη συνοδευτικών μέτρων που θα υποστηρίξουν τους γονείς, όταν τα παιδιά είναι ανήλικα και θα αλλάξουν τα παραδοσιακά πρότυπα και τους ρόλους ως προς τη φροντίδα και την οικιακή εργασία. Προϋποθέτει, επίσης, ότι και οι άνδρες πρέπει να αναλάβουν αντίστοιχα το διπλό ρόλο τους στην αγορά εργασίας και την οικογένεια, έτσι ώστε να μειωθεί το βάρος που επωμίζονται κυρίως οι γυναίκες. Μέτρα όπως η ενίσχυση του θεσμού του ολόημερου σχολείου, η αύξηση των πλασματικών χρόνων ασφάλισης λόγω εγκυμοσύνης και η επέκταση των αμειβόμενων γονικών αδειών θα συνοδευτούν από οργανωμένη **εκστρατεία ευαισθητοποίησης** του κοινού που θα αναλάβει η ΓΓΙΦ, με στόχο την ισότιμη κατανομή των αμειβόμενων και μη αμειβόμενων εργασιών στην οικογένεια/ιδιωτική ζωή και στην αγορά εργασίας (**ΕΡΓΟ 9**).

Σύμφωνα με το ισχύον Μνημόνιο Συνεργασίας της ΓΓΙΦ με το **Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη**, η ΓΓΙΦ ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν αφενός θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών, έτσι ώστε να αναδειχτούν γυναίκες στα κέντρα λήψης αποφάσεων και αφετέρου πολιτικές που βοηθούν στο συνδυασμό των επαγγελματικών και

οικογενειακών καθηκόντων των εργαζομένων, ανδρών και γυναικών. Στο πλαίσιο του Μνημονίου έχει θεσμοθετηθεί Βραβείο Ισότητας σε επιχειρήσεις, καθώς και επιβράβευση των μελών του δικτύου που εφαρμόζουν πολιτικές ισότητας των φύλων.

Οι γυναικείοι αγροτικοί συνεταιρισμοί αποτέλεσαν κομβικό σημείο των πολιτικών της ΓΓΙΦ τη δεκαετία του 1980 και συνέβαλαν σημαντικά στην ενδυνάμωση των γυναικών σε απομακρυσμένες και ορεινές περιοχές. Σήμερα η ΓΓΙΦ μεριμνά για τη βιωσιμότητά τους προτείνοντας θεσμικές αλλαγές και για την ένταξή τους σε προγράμματα ενίσχυσης της απασχόλησης.

A5. Προώθηση των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων και στην κοινωνία των πολιτών

Η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική ζωή επιβάλλεται για λόγους δημοκρατίας, αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος και αξιοποίησης του συνόλου της κοινωνικής εμπειρίας. Δράσεις ανάδειξης της αναγκαιότητας της εκπροσώπησης των γυναικών, δεσμευτικά μέτρα για την τοποθέτησή τους στα ψηφοδέλτια (ποσοτώσεις), υποστηρικτικές ενέργειες των **υποψηφίων και αιρετών γυναικών πολιτικών** (βιωματικά σεμινάρια κ.λπ.), καθώς επίσης και καμπάνιες για την υπερψήφιση γυναικών, συγκροτούν τη δέσμη των μέτρων που προγραμματίζονται από την ΓΓΙΦ στον τομέα αυτόν (**ΕΡΓΟ 10**).

Το 2010 δίνεται έμφαση στην ανάδειξη των γυναικών στις **Περιφερειακές και Δημοτικές εκλογές** και στην ένταξη της ισότητας στις πολιτικές της τοπικής αυτοδιοίκησης στο νέο πλαίσιο του Προγράμματος «Καλλικράτης». Η οργάνωση συνεδρίου: «Η Πόλη της Ισότητας» στις αρχές του 2011, σε συνεργασία με την Επιτροπή Ισότητας της ΚΕΔΚΕ, θα αποτελέσει το έναυσμα στον τομέα αυτό. Αντίστοιχα, το 2013 θα δοθεί έμφαση **στις εθνικές και ευρωπαϊκές εκλογές**, ενώ θα προηγηθεί αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Συνέδριο για τις «Γυναίκες στην Εξουσία» (20 χρόνια μετά τη Διακήρυξη των Αθηνών).

Παράλληλα, στηρίζεται η δημιουργία γραφείων ή επιτροπών γυναικών ή ισότητας των φύλων, καθώς και η ενίσχυση της δικτύωσης των γυναικών στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις των **κοινωνικών εταίρων** (ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, ΣΕΒ, ΓΕΣΑΣΕ, ΓΣΕΒΕ, ΕΣΣΕ), με στόχο να ενισχυθεί η θέση των γυναικών στους διαπραγματευτικούς μηχανισμούς του

κοινωνικού διαλόγου, ώστε να αναδεικνύονται και να προωθούνται τα αιτήματά τους (**ΕΡΓΟ 11**).

Βαρόμετρο της δημοκρατίας στις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες αποτελεί το επίπεδο ανάπτυξης της κοινωνίας των πολιτών. Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνεται η ενίσχυση των δράσεων των **γυναικείων, φεμινιστικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων** που δραστηριοποιούνται για την ισότητα των φύλων. Στόχος είναι να αξιοποιηθεί ο πλούτος της γνώσης και της εμπειρίας των στελεχών του γυναικείου και μαζικού κινήματος, να ενισχυθεί η διοικητική οργάνωσή τους με ανθρωπινό δυναμικό και να αναβαθμιστεί με αυτόν τον τρόπο η διαπραγματευτική τους ικανότητα και ισχύς (**ΕΡΓΟ 12**). Παράλληλα, στην ιστοσελίδα της ΓΓΙΦ διατίθεται ειδικός χώρος για τις προτάσεις των γυναικείων οργανώσεων, ώστε να τύχουν μεγαλύτερης δημοσιοποίησης και προβολής και να διευκολυνθεί η διαδικασία διαβούλευσης.

Η ΓΓΙΦ παρακολουθεί την εφαρμογή του νόμου για τη συμμετοχή κατ' ελάχιστον του 1/3 κάθε φύλου στα Διοικητικά Συμβούλια των Οργανισμών που εποπτεύονται από το δημόσιο, καθώς επίσης και στα Υπηρεσιακά Συμβούλια του δημόσιου τομέα (Ν. 2839/2000, άρθρο 6).

A6. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ)

Ο ρόλος των ΜΜΕ (τύπος, ραδιόφωνο, τηλεόραση και διαδίκτυο) στην αναπαραγωγή των έμφυλων στερεοτύπων είναι σημαντικός, αφού η πληροφορία που μεταδίδουν διαμορφώνει τις κοινωνικές συνειδήσεις, εκπαιδεύει, ενημερώνει και ευαισθητοποιεί τους πολίτες, γυναίκες και άνδρες, σε όλες τις ηλικίες. Οι εικόνες αναπαριστούν τις γυναίκες με τρόπο που τις υποβαθμίζει συστηματικά ή παραπέμπουν σε παραδοσιακά πρότυπα επηρεάζοντας το κοινό και αναπαράγοντας έτσι έμφυλα πρότυπα, σεξιστικές συμπεριφορές και αντιλήψεις.

Για να περιοριστούν οι αναπαραστάσεις του φύλου με σεξιστικά πρότυπα (βία, παραδοσιακοί ρόλοι ανδρών και γυναικών κ.λπ.) η ΓΓΙΦ συνεργάζεται συστηματικά με την **Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση (ΕΡΤ)**, η οποία θα συμβάλει: α) στη στήριξη των πολιτικών ισότητας των φύλων λειτουργώντας ως σύμβουλος επικοινωνίας, και β) στην προώθηση του δημόσιου διαλόγου και την καθιέρωση εκπομπών σε θέματα ισότητας των φύλων. Παράλληλα, στο πλαίσιο του θεσμού της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης, η ΕΡΤ σε συνεργασία με την ΓΓΙΦ, θα σχεδιάσει ενέργειες, όπως είναι η συμπαραγωγή ντοκιμαντέρ και ο

σχεδιασμός εκπομπών που στοχεύουν στον περιορισμό των έμφυλων στερεοτύπων και των εικόνων βίας κατά των γυναικών.

Η ΓΓΙΦ συνεργάζεται με τους **φορείς ελέγχου** των προγραμμάτων και των διαφημιστικών μηνυμάτων (Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και Συμβούλιο Ελέγχου Επικοινωνίας), προκειμένου να εμπλουτιστούν, με κριτήρια που περιορίζουν τις σεξιστικές συμπεριφορές, οι αντίστοιχοι κώδικες δεοντολογίας και να δοθούν κίνητρα για την παραγωγή εκπομπών και διαφημίσεων που προωθούν την ισότητα. Μετά την υιοθέτηση της **Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2007/65/ΕΚ** σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων, η ΓΓΙΦ θα αναλάβει την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των αρμόδιων φορέων σχετικά με τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις στον τομέα της προστασίας της αξιοπρέπειας των γυναικών.

Συνεχίζεται η απονομή των **βραβείων**: α) ισότητας των φύλων «Ελένη Αλιτζόγλου» του Ιδρύματος Προαγωγής Δημοσιογραφίας Μπότση, και β) κινηματογραφικής ταινίας που προωθεί την ισότητα των φύλων σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Προγραμματίζεται η θέσπιση νέου βραβείου σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Διαφημιζομένων Ελλάδος, το οποίο θα απονέμεται στο τηλεοπτικό σποτ που θα παρουσιάζει εναλλακτικά έμφυλα πρότυπα ζωής και εργασίας (π.χ. συμμετοχή των φύλων σε όλες τις δραστηριότητες της ιδιωτικής/οικογενειακής, κοινωνικής και επαγγελματικής ζωής) (**ΕΡΓΟ 13**).

A7. Τέχνες και Πολιτισμός

Τα στερεότυπα για τους άνδρες και τις γυναίκες αναπαράγονται και στον τομέα της τέχνης και του πολιτισμού, καθώς η πολιτιστική δημιουργία γενικότερα γίνεται ιμάντας μεταβίβασης των κοινωνικών αντιλήψεων, των στάσεων και των έμφυλων προτύπων των δημιουργών τους. Η ΓΓΙΦ δίνει προτεραιότητα στην ενίσχυση παραγωγής **πολιτιστικής δημιουργίας** με θεματικό άξονα: «Ισότητα των φύλων - Θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών». Πιο συγκεκριμένα, θα ενισχυθούν γυναίκες και άνδρες καλλιτέχνες για την παραγωγή έργων ζωγραφικής, γλυπτικής, video, εγκατάστασης, performances, φωτογραφίας, netart, ντοκιμαντέρ, χορού, θεάτρου και λογοτεχνίας. Οι δράσεις αυτές πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, την Ταινιοθήκη της Ελλάδας, το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, την Κρατική Σχολή Ορχηστικής Τέχνης και το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, καθώς και με άλλους συναφείς φορείς (**ΕΡΓΟ 14**).

Παράλληλα, αναπτύσσονται συνεργασίες με τα μορφωτικά τμήματα των Πρεσβειών για την ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας στην πολιτιστική δημιουργία σε θέματα ισότητας των φύλων με την οργάνωση εκθέσεων, εκδηλώσεων και άλλων κοινών δραστηριοτήτων στον τομέα αυτόν. Σχεδιάζεται δεκαπενθήμερο καλλιτεχνικών εκδηλώσεων τον Μάρτιο του 2012.

B. Θεσμοί, όργανα και δομές παραγωγής πολιτικών

Ο οριζόντιος και πολύπλευρος χαρακτήρας των πολιτικών ισότητας των φύλων δημιουργεί την ανάγκη βελτίωσης και ενίσχυσης των θεσμών, οργάνων και δομών παραγωγής πολιτικών, με στόχο αφενός τη διεύρυνση των εμπλεκόμενων φορέων του δημόσιου τομέα και της κοινωνίας των πολιτών και αφετέρου τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των προσπαθειών όσων φορέων δραστηριοποιούνται στον τομέα της ισότητας των φύλων.

B1. Συμβουλευτικά Κέντρα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ)

Η ανάπτυξη της ΓΓΙΦ ως η μόνη εξειδικευμένη δημόσια υπηρεσία με αποστολή την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, περιλαμβάνει τη λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων για τις γυναίκες σε όλη τη χώρα (στις 13 πρωτεύουσες των Περιφερειών). Η δημιουργία των Κέντρων ανταποκρίνεται στην πολιτική και το βασικό προσανατολισμό της κυβέρνησης στην εξυπηρέτηση των πολιτών, ανδρών και γυναικών.

Η ΓΓΙΦ έχοντας ως πυρήνα τα δύο (2) Συμβουλευτικά Κέντρα για την υποδοχή κακοποιημένων γυναικών (σε Αθήνα και Πειραιά) και αξιοποιώντας την εμπειρία των πέντε (5) Συμβουλευτικών Κέντρων για την Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα που λειτούργησαν στο Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), σχεδίασε Συμβουλευτικά Κέντρα, τα οποία θα απευθύνονται σε γυναίκες θύματα βίας, σε άνεργες και σε απασχολούμενες. Η φιλοσοφία για τη συμβουλευτική στήριξη των γυναικών περιλαμβάνει μεθόδους ολιστικής προσέγγισης των προβλημάτων των γυναικών, δεδομένου ότι αυτά είναι στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποσπασματικά. Τα Συμβουλευτικά Κέντρα θα παρέχουν εξειδικευμένη συμβουλευτική με την οπτική του φύλου. Συγκεκριμένα, θα παρέχουν νομική συμβουλευτική, νομική βοήθεια σε συνεργασία με τους δικηγορικούς συλλόγους, ψυχοκοινωνική στήριξη, συμβουλευτική για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα, καθώς επίσης και πληροφόρηση για θέματα υγείας και για θέματα που άπτονται των σπουδών φύλου και της τεκμηρίωσης των έμφυλων ανισοτήτων.

B2. Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας και Φύλου (ΒΘΙΦ)

Η προώθηση της ισότητας των φύλων απαιτεί πολιτικές που στηρίζονται σε **επιστημονική γνώση, τεκμηρίωση, έρευνα και πληροφόρηση**. Η Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας και Φύλου της ΓΓΙΦ λειτουργεί από το 1981 ως χώρος συγκέντρωσης εξειδικευμένων βιβλίων και εκδόσεων σε θέματα φύλου και ιστορίας του γυναικείου κινήματος και οργανώνει εκδηλώσεις σχετικού περιεχομένου.

Οι νέες τεχνολογίες τεκμηρίωσης απαιτούν την ψηφιοποίηση και αρχειοθέτηση των τεκμηρίων (γραπτών και προφορικών) και των ερευνητικών έργων, ώστε να είναι προσβάσιμα, εκτός από τα εξειδικευμένα άτομα, και από το ευρύ κοινό. Η ΓΓΙΦ υλοποιεί Έργο αναβάθμισης των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης της με παρεμβάσεις σε δύο διακριτούς τομείς τεκμηρίωσης: α) την ανάπτυξη και πιλοτική λειτουργία ψηφιακού θεματικού αποθετηρίου, και β) τη διεύρυνση και την ψηφιοποίηση του ιστορικού αρχείου της Βιβλιοθήκης, ενώ θα προηγηθούν μελέτες χαρτογράφησης των τεκμηρίων των δύο τομέων ανάπτυξης της Βιβλιοθήκης (**ΕΡΓΟ 15**).

B3. Δομή παρακολούθησης δημόσιων πολιτικών

Ο πολυδιάστατος χαρακτήρας των έμφυλων σχέσεων αντανακλάται σε όλες τις δραστηριότητες της ανθρώπινης ζωής, δημόσιας και ιδιωτικής. Με σειρά εξειδικευμένων μελετών και ερευνών μπορούν να εντοπιστούν οι παράγοντες που δημιουργούν και αναπαράγουν τις ανισότητες σε επιλεγμένα πεδία της δημόσιας ζωής. Το χάσμα των φύλων στον εργασιακό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό τομέα μπορεί να μετρηθεί με τα εργαλεία της κοινωνικής επιστήμης και να αποτιμηθεί με την οπτική του φύλου. Ο ΟΗΕ και η ΕΕ έχουν θεσπίσει σύστημα δεικτών ανισότητας των φύλων (gender indicators) σε όλους τους τομείς βάσει του οποίου αποτυπώνεται η υπάρχουσα κατάσταση σε κάθε χώρα μέλος και μέσω του οποίου τίθενται ποσοτικοποιημένοι στόχοι για τα εθνικά προγράμματα ισότητας των φύλων. Με βάση ένα εξειδικευμένο σύστημα δεικτών γίνεται δυνατή η παρακολούθηση της προόδου σε κάθε πεδίο πολιτικής και εντοπίζονται τα μέτρα που διευκολύνουν την επιτάχυνση της πραγματοποίησης της ουσιαστικής ισότητας.

Η ΓΓΙΦ αναπτύσσει εξειδικευμένη **δομή παρακολούθησης της ένταξης της ισότητας των φύλων** (gender mainstreaming) και αποτιμά τις επιπτώσεις των δημόσιων πολιτικών στην

ισότητα των φύλων (gender impact assessment) (ΕΡΓΟ 16). Η δομή αυτή, θα στηρίζει, θα συντονίζει και θα συνεργάζεται με ομάδες εμπειρογνομόνων ισότητας (gender experts) σε όλη τη δημόσια διοίκηση και τις ανεξάρτητες αρχές, όπως είναι η νέα Ελληνική Στατιστική Αρχή, ο Συνήγορος του Πολίτη και ο Συνήγορος του Καταναλωτή. Παράλληλα, θα αναπτύσσει συνεργασίες με τις Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ) και θα υποστηρίζει την Διυπουργική Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων, την Εθνική Επιτροπή Ισότητας μεταξύ Γυναικών και Ανδρών και το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών.

B4. Διαδικτυακή πύλη

Η συνεχής, έγκαιρη, έγκυρη πληροφόρηση και επικοινωνία των γυναικών και κάθε ενδιαφερόμενου/ης για θέματα πολιτικών ισότητας αποτελεί προτεραιότητα, αλλά και παράγοντα ενδυνάμωσης της κοινωνικής θέσης των γυναικών (ΕΡΓΟ 17).

Μέσω της λειτουργίας του **portal** της ΓΓΙΦ θα:

- α) αναπτυχθούν υπηρεσίες θεματικής πληροφόρησης και ενημέρωσης των γυναικών και των πολιτών γενικότερα,
- β) παρέχεται υποστηρικτική και συμβουλευτική διαδικασία σε ομάδες γυναικών με τη χρήση του διαδικτύου, σε συνέργεια με τη λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής SOS για τα θύματα βίας σε 24ωρη βάση,
- γ) δημιουργηθεί σύστημα διαχείρισης αιτημάτων πολιτών και θα ενδυναμωθεί ο διάλογος με τις γυναικείες οργανώσεις και τις ΜΚΟ,
- δ) αξιοποιηθεί το εξειδικευμένο δυναμικό της χώρας σε θέματα ισότητας με την ανοικτή διαδραστική διαδικασία δημιουργίας μητρώου εμπειρογνομόνων φύλου.

B5. Συμμετοχή σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων συμμετέχει ενεργά στις παρακάτω Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

- α) Συμβουλευτική Επιτροπή Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Γυναικών και Ανδρών.

- β) Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για την ενσωμάτωση της διάστασης του Φύλου σε όλες τις Πολιτικές και Δράσεις.
- γ) Ομάδα Υψηλού Επιπέδου για την ενσωμάτωση της διάστασης του Φύλου στα Διαρθρωτικά Ταμεία.
- δ) Ομάδα Εργασίας για την ενίσχυση της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας – WES.
- ε) Ομάδα Εργασίας για την Ευρωμεσογειακή Συνεργασία σε Θέματα Ισότητας των Φύλων.
- στ) Περιφερειακές Συναντήσεις της Ομάδας του Συμφώνου Σταθερότητας στη ΝΑ Ευρώπη για την Ισότητα των Φύλων.
- ζ) Άτυπη Συνάντηση των Υπουργών Ισότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- η) Forum Εμπειρογνομόνων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE).

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

- α) Επιτροπή για την Ισότητα των Φύλων (Directory Committee for Gender Equality) (Η εκπρόσωπος της ΓΓΙΦ έχει εκλεγεί Πρόεδρος στην εν λόγω Επιτροπή).
- β) Επιτροπή για την εκπόνηση Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΟΣΑ)

Δίκτυο για την ισότητα των φύλων – GENDER NET.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ (ΟΗΕ)

Η ΓΓΙΦ συμμετέχει με Εθνική Αντιπροσωπεία στις εργασίες των Ετήσιων Συνόδων της Επιτροπής του ΟΗΕ για το Καθεστώς των Γυναικών και στις Ετήσιες Συνόδους της UNESCO και του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ILO).

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων υποβάλλει σε τακτά διαστήματα, στο πλαίσιο των διεθνών υποχρεώσεών της, τις ακόλουθες Εκθέσεις:

1. Περιοδική Έκθεση για την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος των γυναικών (Σύμβαση CEDAW). Η Έκθεση υποβάλλεται στον ΟΗΕ κάθε τέσσερα χρόνια. Το 2010 θα υποβληθεί η 7^η Περιοδική Έκθεση για το διάστημα 2005-2008.
2. Περιοδική Έκθεση για την εφαρμογή του Προγράμματος Δράσης της 4^{ης} Παγκόσμιας Διάσκεψης για τις Γυναίκες (Πεκίνο, Σεπτέμβριος 1995). Η Έκθεση υποβάλλεται στον ΟΗΕ. Το 2009 υπεβλήθη η Έκθεση «Πεκίνο +15».

3. Περιοδική Έκθεση για την εφαρμογή της Σύστασης (2002)5 για την Προστασία των Γυναικών από τη Βία. Η Έκθεση υποβάλλεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης (Επιτροπή Ισότητας των Φύλων) κάθε δύο χρόνια. Η τελευταία υπεβλήθη το 2010.
4. Ευρωμεσογειακή Συνεργασία σε θέματα Ισότητας των Φύλων. Η Έκθεση υποβάλλεται ετησίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τελευταία υπεβλήθη το 2009 για την Υπουργική Διάσκεψη στο Μαρόκο.

Επίσης, η ΓΓΙΦ αποστέλλει, μετά από αίτημά τους, στοιχεία και εκθέσεις σε άλλους Οργανισμούς, όπως είναι ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας (ILO), ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και η UNESCO. Τέλος, η ΓΓΙΦ έχει αναπτύξει δίκτυο συνεργασιών με τις ξένες Πρεσβείες στην Ελλάδα και δραστηριοποιείται –στο πλαίσιο διμερών και πολυμερών ανταλλαγών– στον τομέα της προώθησης της ισότητας των φύλων.

B6. Όργανα παραγωγής πολιτικών ισότητας των φύλων

Έχει προγραμματιστεί η αναβάθμιση της λειτουργίας και ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου των παρακάτω οργάνων ως εξής:

- Θεσμοθέτηση του **Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Αντιμετώπιση της Βίας κατά των Γυναικών** που εξαγγέλθηκε το 2003 από την Γενική Γραμματεία Ισότητας με τη συμμετοχή του Δικτύου γυναικείων οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο αυτό.
- Ενεργοποίηση και αναβάθμιση του ρόλου της **Διυπουργικής Επιτροπής για την Ισότητα των Φύλων** με σκοπό την προώθηση οριζόντιων πολιτικών για την ισότητα των φύλων και την παρακολούθηση των δράσεων του ΕΣΠΑ αναφορικά με το φύλο.
- Αναμόρφωση της **Εθνικής Επιτροπής για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών** (Ν. 3491/2-10-2006) με έμφαση στην ανάπτυξη δυνατότητας διαβούλευσης και συνεργασίας με τις γυναικείες και φεμινιστικές οργανώσεις.

B7. Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)

Το ΚΕΘΙ αποτελεί έναν ισχυρό και ευέλικτο μηχανισμό υποστήριξης του έργου της ΓΓΙΦ. Η αξιολογη ερευνητική δραστηριότητα και η πληθώρα προγραμμάτων δράσης που υλοποίησε

από το 1994 μέχρι σήμερα κατέστησαν το Κέντρο έναν αξιόπιστο και έγκυρο φορέα προώθησης της ισότητας των φύλων. Η πλούσια εμπειρία και η μεγάλη τεχνογνωσία που απέκτησαν τα στελέχη με τα έργα του ΚΕΘΙ (τεκμηρίωση, συμβουλευτική γυναικών, καμπάνιες ευαισθητοποίησης, μελέτες/έρευνες και εκδόσεις) αξιοποιείται σήμερα από την ΓΓΙΦ για την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος. Πιο συγκεκριμένα, το ΚΕΘΙ θα αναλάβει ρόλο:

- α) τεχνικού συμβούλου των ΜΚΟ, στο Έργο της υποστήριξης των γυναικείων οργανώσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων, που δραστηριοποιούνται σε θέματα ισότητας των φύλων **(ΕΡΓΟ 12)**,
- β) τελικού δικαιούχου σε συνεργασία με τις γυναικείες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται για την προώθηση των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων στο αντίστοιχο Έργο **(ΕΡΓΟ 10)**,
- γ) επιστημονικού συντονισμού της συμβουλευτικής γυναικών για την απασχόληση στα Έργα ενίσχυσης των γυναικών στην αγορά εργασίας **(ΕΡΓΟ 8 & ΕΡΓΟ 9)**.

Παράλληλα, το ΚΕΘΙ συνεχίζει την υλοποίηση σημαντικών Προγραμμάτων με χρηματοδότηση:

- του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) για τη στήριξη κοινωνικά ευπαθών ομάδων και την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο **(ΕΡΓΟ 18)**,
- του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Διαπεριφερειακής Συνεργασίας INTERREG για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα φύλου σε σχέση με τις οικονομικές πολιτικές σε τοπικό επίπεδο **(ΕΡΓΟ 19)**.

ΤΡΙΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ

ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (GENDER MAINSTREAMING)

Οι εξειδικευμένες πολιτικές ισότητας των φύλων που αναπτύσσει η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων γίνονται περισσότερο αποτελεσματικές όταν ο στόχος της ισότητας ενταχθεί παράλληλα και σε όλες τις δημόσιες πολιτικές που συγκροτούν το σύνολο του κυβερνητικού έργου. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την «ένταξη της ισότητας σε όλες τις πολιτικές» (gender mainstreaming) αφορά σε τρόπους με τους οποίους όλες οι δημόσιες πολιτικές μπορούν να συμπεριλάβουν το στόχο της ισότητας στο σχεδιασμό και την υλοποίησή τους.

Η στρατηγική του gender mainstreaming άρχισε να υλοποιείται στην Ελλάδα από το 2000 με το σχεδιασμό του Γ' ΚΠΣ (2000-2006), χωρίς όμως τα αποτελέσματα να φθάσουν στο επίπεδο των αρχικών προγραμματισμών. Κατά την Δ' Προγραμματική Περίοδο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων (2007-2013) η «ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων» αποτελεί έναν από τους γενικούς στόχους του ΕΣΠΑ και η ένταξη της ισότητας των φύλων αναφέρεται ως παράγοντας βελτίωσης της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών. Η ΓΓΙΦ έχει την αρμοδιότητα της ανάπτυξης, του συντονισμού και της παρακολούθησης των πολιτικών ισότητας των φύλων στο ΕΣΠΑ. Εργαλείο του Έργου αυτού αποτελεί ο **Οδηγός για την ένταξη της ισότητας στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ**, μέσω του οποίου θα διευκολυνθεί ο σχεδιασμός έργων που προωθούν την ισότητα των φύλων (**ΕΡΓΟ 20**).

Όσον αφορά στο σύνολο των εθνικών δημόσιων πολιτικών η ΓΓΙΦ, διασφάλισε την απαιτούμενη συνεργασία των αρμόδιων Γενικών Γραμματέων με την οποία θα προωθηθεί στην πράξη ο στρατηγικός στόχος της ένταξης της ισότητας στις κεντρικές και περιφερειακές πολιτικές της χώρας, ώστε να μειωθεί το χάσμα του φύλου στην ομάδα στόχο στην οποία οι πολιτικές απευθύνονται. Για το σκοπό αυτό, η ΓΓΙΦ σχεδίασε και θα υποστηρίξει την εκπόνηση και πιλοτική εφαρμογή **Σχεδίων Δράσης για την ένταξη της ισότητας στις πολιτικές των Υπουργείων και των Περιφερειών (ΕΡΓΟ 2)**.

Για τη βιωσιμότητα και αποτελεσματικότητα των Σχεδίων Δράσης, καθώς επίσης και τον εμπλουτισμό της δημόσιας ζωής με τις αρχές της ισότητας των φύλων, καθοριστικό ρόλο

αναλαμβάνουν οι δημόσιοι λειτουργοί και τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης. Για το λόγο αυτό, η ΓΓΙΦ σχεδίασε Έργα επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης σε συνεργασία με το **Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)** και τη **Σχολή Διπλωματών (ΕΡΓΟ 7)**. Τα Έργα απευθύνονται σε:

- Στελέχη της δημόσιας διοίκησης που υποδέχονται θύματα κακοποίησης (**αστυνομικοί, νοσηλευτικό προσωπικό εξωτερικών ιατρείων των Νοσοκομείων κ.λπ.**) για να αντιμετωπίζουν ορθότερα και με ευαισθησία τις γυναίκες θύματα βίας.
- **Σωφρονιστικούς** υπαλλήλους των γυναικείων φυλακών.
- Στελέχη των **δημοτικών και περιφερειακών υπηρεσιών μετανάστευσης**, ώστε να αντιμετωπίζουν καλύτερα τις μετανάστριες και τα θέματα οικογενειακής επανένωσης.
- Στελέχη των νέων υπηρεσιακών μονάδων που ιδρύονται με τη διοικητική μεταρρύθμιση της χώρας στους **δήμους** και αναφέρονται στην κοινωνική πολιτική και την ισότητα των φύλων.
- **Κοινωνικούς Επιθεωρητές**, άνδρες και γυναίκες του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), ώστε να προωθούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στον τομέα της εργασίας και να ενισχύουν τον έλεγχο της εφαρμογής της σχετικής εργατικής νομοθεσίας.
- **Διπλωμάτες** σε θέματα σχετικά με τη δράση των Διεθνών Οργανισμών στον τομέα της ισότητας, καθώς επίσης και την πολιτική της ΕΕ.

Οι παραπάνω ενέργειες της ΓΓΙΦ για την εφαρμογή του gender mainstreaming στις δημόσιες πολιτικές συμπληρώνονται με σειρά μέτρων για τα οποία δεσμεύθηκε ήδη να εφαρμόσει η πολιτική ηγεσία των επιμέρους τομέων άσκησης πολιτικής. Τα μέτρα θα αποτελέσουν το πρόπλασμα των Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Τουρισμού. Ενδεικτικά τα μέτρα ανά Υπουργείο είναι ως εξής:

1. Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης και του εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης το Υπουργείο θα εντάξει το στόχο της ισότητας των φύλων τόσο στο **στρατηγικό σχεδιασμό όλων των Υπουργείων** (αρμόδια Διεύθυνση) όσο και στην πολιτική προσωπικού (Διεύθυνση Διοικητικού) μέσω του **προτύπου νέου Οργανισμού** που επεξεργάζεται. Θα συνεχιστεί η εφαρμογή της σχετικής διάταξης για την ποσόστωση που αφορά: α) στη σύνθεση των Υπηρεσιακών Συμβουλίων, και β) στη Διοίκηση των Οργανισμών που εμποττεύει το Δημόσιο. Επίσης, η σχετική διάταξη θα βελτιωθεί μέσω της παρακολούθησής της από το **Μητρώο των Δημόσιων Οργανισμών**, στο οποίο θα αποτυπώνεται το φύλο των μελών του ΔΣ. Παράλληλα, προγραμματίζεται η αναμόρφωση της γλωσσικής διατύπωσης του **Κώδικα Δημοσίων Εγγράφων**, προκειμένου να απεικονίζει και τα δύο φύλα. Τέλος, θα εμπλουτιστεί η πληροφόρηση που παρέχεται στους πολίτες μέσω των **Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών** (ΚΕΠ) με θέματα που αφορούν στα προγράμματα και άπτονται των γυναικών και της ισότητας των φύλων.

Με τη μεταρρύθμιση της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης (**Πρόγραμμα «Καλλικράτης»**) συνενώθηκαν στους **νέους Δήμους** (Αυτοδιοίκηση Α' βαθμού) όλες οι αρμοδιότητες στους τομείς της φροντίδας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της πρόνοιας. Το πλαίσιο αυτό ενισχύει τη λειτουργία των ΝΠΔΔ που δραστηριοποιούνται στους τομείς στήριξης των ευπαθών ομάδων και, κατά συνέπεια, επιδρά θετικά στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και ιδιαίτερα προς τις γυναίκες που αποτελούν την πλειονότητα των αποδεκτών των υπηρεσιών αυτών. Στις Περιφέρειες (Αυτοδιοίκηση Β' Βαθμού) δημιουργήθηκαν εκ νέου **Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)**, με στόχο την ένταξη της ισότητας των φύλων στον αναπτυξιακό προγραμματισμό της Περιφέρειας και την υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων για τις γυναίκες. Στις ΠΕΠΙΣ συμμετέχει εκπρόσωπος της ΓΓΙΦ, η οποία θα στηρίξει τη λειτουργία τους με πόρους του ΕΣΠΑ. Παράλληλα, οι **πολιτικές ισότητας των φύλων** αποτελούν πλέον ρητή αρμοδιότητα των νέων Δήμων με τη δημιουργία υπηρεσιακών μονάδων με αντικείμενο την Κοινωνική Πολιτική και την Πολιτική Ισότητας των Φύλων.

Οι νέοι **μηχανισμοί εποπτείας** που δημιουργήθηκαν για τον έλεγχο της νομιμότητας και την προάσπιση των δικαιωμάτων του δημότη και της δημότισσας συμπεριλαμβάνουν στις

αρμοδιότητές τους την εφαρμογή και παρακολούθηση των νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικά με την ισότητα των φύλων. Αναφορικά με τις **δημοτικές και περιφερειακές εκλογές** η ισχύουσα ποσόστωση ενός τρίτου (1/3) για κάθε φύλο στα ψηφοδέλτια παρέμεινε, ενώ παράλληλα ενσωματώθηκε στην εκλογική νομοθεσία σύστημα παρακολούθησης των **υποψηφιοτήτων** και των **εκλογικών αποτελεσμάτων κατά φύλο**.

Στον τομέα της μεταναστευτικής πολιτικής η αρμόδια Γενική Γραμματεία Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής εισήγαγε τη διάσταση φύλου στον πρόσφατα ψηφισθέντα Ν. 3838/2010 με τίτλο: «Σύγχρονες διατάξεις για την ελληνική ιθαγένεια και την πολιτική συμμετοχή ομογενών και νομίμως διαμενόντων μεταναστών και άλλες ρυθμίσεις», μέσω του οποίου δίνεται η δυνατότητα χορήγησης ιθαγένειας σε τέκνα **μονογονεϊκών οικογενειών** (άρθρο 1^Α παρ.4). Στην περίπτωση αυτή, η αίτηση χορήγησης ιθαγένειας του τέκνου μπορεί να υποβληθεί από τον τυχόν εναπομείναντα γονέα ή αυτόν στον οποίο έχει ανατεθεί η γονική μέριμνα του ανήλικου. Η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι ευνοϊκή προς τις γυναίκες, δεδομένου ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι αρχηγοί των μονογονεϊκών οικογενειών είναι γυναίκες. Σε συνεργασία με την ΓΓΦ θα αντιμετωπιστεί θεσμικά η παρουσία των μεταναστριών **εσωτερικών οικιακών βοηθών**, η πλειονότητα των οποίων προσφέρει αδήλωτη εργασία και αντιμετωπίζει τον κίνδυνο άμεσης απέλασης. Τέλος, πέραν της επικείμενης συνεργασίας σε νομοθετικές πρωτοβουλίες, όπως οι παραπάνω, θα υπάρξει συνεργασία με την ΓΓΦ στο σχεδιασμό προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται μέσω του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών**, με στόχο την ένταξη της διάστασης του φύλου (π.χ. την προκήρυξη της μελέτης για τη γυναικεία μετανάστευση).

Το **Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)** εντάσσει την ισότητα των φύλων σε όλο το εύρος των δράσεων του για «*την ενδυνάμωση και προσαρμογή των δεξιοτήτων και της τεχνογνωσίας του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης στις διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές*». Πιο συγκεκριμένα, θα περιλάβει ενότητες για την ισότητα των φύλων στο Πρόγραμμα Σπουδών των στελεχών της δημόσιας διοίκησης (ΕΣΔΔΑ) και θα αναπτύξει ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα (ΙΝΕΠ) για τις δημόσιες πολιτικές ισότητας των φύλων για στελέχη που έχουν προαχθεί σε θέσεις Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και Τμημάτων.

2. Υπουργείο Οικονομικών

Την **οικονομική αυτοτέλεια** των γυναικών προώθησε η διάταξη του πρόσφατου Φορολογικού Νόμου (Ν. 3842/2010) με την οποία από το 2011 θεσμοθετείται η χωριστή βεβαίωση και η επιστροφή φόρου που αναλογεί στα ατομικά εισοδήματα των συζύγων και κατά συνέπεια, η φορολογική ενημερότητα χορηγείται για κάθε σύζυγο αυτοτελώς. Επίσης, τροποποιήθηκε το ασφαλιστικό σύστημα στο δημόσιο τομέα με το Ν. 3865/2010 (ΦΕΚ 120Α/21-7-2010), στον οποίο περιλαμβάνεται η **εξίσωση των ορίων συνταξιοδότησης**, η οποία θα πραγματοποιηθεί σταδιακά έως και την 31η Δεκεμβρίου 2013. Τέλος, κατά την αναμόρφωση του νόμου για το δημόσιο λογιστικό η Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής θα μεριμνήσει ώστε να προωθηθούν θέματα ισότητας των φύλων στα δημόσια οικονομικά (**gender budgeting**).

3. Υπουργείο Εξωτερικών

Το Υπουργείο Εξωτερικών στηρίζει και προωθεί την υλοποίηση του στρατηγικού στόχου της ελληνικής πολιτείας για την ένταξη της ισότητας των φύλων, μέσα από τις εξής δράσεις: α) την ισότιμη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών υπαλλήλων του Υπουργείου σε θέσεις ευθύνης στην Κεντρική και Εξωτερική Υπηρεσία και στα Υπηρεσιακά Συμβούλια, β) την προώθηση γυναικών για υποψηφιότητες σε θέσεις διεθνών υπαλλήλων σε Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς, γ) την ισότιμη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών στα προγράμματα κατάρτισης, δ) την, στο πλαίσιο της διμερούς αναπτυξιακής συνεργασίας, ανάπτυξη δράσεων στους τομείς της ισότητας των φύλων και της ενδυνάμωσης της θέσης των γυναικών σε αναπτυσσόμενες χώρες και τη συμπερίληψη της ισότητας των φύλων ως γνώμονα και οριζόντιας παραμέτρου που διαπνέει όλο το ελληνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, και ε) την καταπολέμηση του σύγχρονου δουλεμπορίου γυναικών μέσα από δράσεις για την προστασία των θυμάτων, την πρόληψη της περαιτέρω εξάπλωσης του φαινομένου και την αποτελεσματική καταστολή των εγκληματικών κυκλωμάτων διακίνησης στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, όπου το Υπουργείο είναι Εθνικός Συντονιστής. Τα αναπτυξιακά προγράμματα Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας Hellenic AID συνεχίζονται στις χώρες προέλευσης των θυμάτων με στόχο την κοινωνική τους επανένταξη μετά τον εθελοντικό επαναπατρισμό τους. Οι δράσεις που υποστηρίζονται, ενισχύουν τα υφιστάμενα κέντρα

υποδοχής, τα προγράμματα κοινωνικής επανένταξης, την ιατρική περίθαλψη και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και επαγγελματικής επιμόρφωσης.

4. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας σε συνέχεια του Ψηφίσματος του ΣΑ του ΟΗΕ 1325/31.10.2000 με θέμα «Γυναίκες, Ειρήνη & Ασφάλεια», των Ψηφισμάτων 1820/2008 & 1888/2009, καθώς και των Συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα διαμορφώσει **Εθνικό Σχέδιο Δράσης** για την εφαρμογή του Ψηφίσματος 1325 και την εξασφάλιση της συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων, πριν από ένοπλες συγκρούσεις, κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων και μετά από τις ένοπλες συγκρούσεις, στις αναπτυξιακές και ανθρωπιστικές δραστηριότητες σε εθνικό, κυβερνητικό και μη κυβερνητικό επίπεδο (εθνικό αμυντικό σύστημα, ένοπλες δυνάμεις), καθώς επίσης και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο (ΗΕ, ΕΕ, NATO, ΟΑΣΕ). Τα Εθνικά Σχέδια Δράσης αποτελούν και δέσμευση της ΕΕ επί της Σουηδικής Προεδρίας της ΕΕ (Β' εξάμηνο 2009). Για το σκοπό αυτό, θα συγκροτηθεί Διυπουργική Επιτροπή, κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα, με τη συμμετοχή των Υπουργείων Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης.

Με το ΠΔ 54/2010 τροποποιήθηκαν τα σωματομετρικά στοιχεία και ο Δείκτης Μάζας Σώματος κατά τις προκαταρκτικές εξετάσεις των ΑΣΕΙ/ΑΣΣΥ. Έτσι, μειώθηκε το ελάχιστο επιτρεπόμενο ανάστημα των γυναικών από 1,65μ. στο 1,60μ. και τα όρια του Δείκτη Μάζας Σώματος τροποποιήθηκαν για τους μεν άνδρες από «20-25» σε «19-27», για τις δε γυναίκες από «18-22» σε «18-25». Χορηγείται 5μηνη άδεια κηρύσεως/τοκετού μετά τον 4ο μήνα κύησης στο θήλυ στρατιωτικό προσωπικό και 9μηνη άδεια ανατροφής στο θήλυ και άρρεν στρατιωτικό προσωπικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιoυπαλληλικού κώδικα. Η άδεια ανατροφής χορηγείται στο άρρεν στρατιωτικό προσωπικό στις περιπτώσεις που η σύζυγος είναι στρατιωτικός ή εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα ή είναι δημόσιος υπάλληλος, κάνοντας σχετική δήλωση για το ποιος γονέας θα κάνει χρήση της άδειας ανατροφής, εξ ολοκλήρου ή αθροιστικά, αλλά πάντα διαδοχικά και μετά το πέρας της άδειας κηρύσεως/τοκετού.

5. Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εντάσσει τη διάσταση του φύλου στην πολιτική του, διευκολύνοντας –μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων– την ίδρυση

νέων επιχειρήσεων από γυναίκες (ηλικίας 19-65 ετών) σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας στο πλαίσιο του Προγράμματος: **«Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας Γυναικών»**. Το Πρόγραμμα υλοποιείται από τον Ελληνικό Οργανισμό Μικρών-Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ). Επίσης, στο πλαίσιο του Προγράμματος: **«Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας Νέων»** διευκολύνονται νέες ηλικιακά επιχειρηματίες (ηλικίας 19-40 ετών) στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Στα Προγράμματα αυτά εντάσσεται το σύνολο σχεδόν των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του τομέα της μεταποίησης, του εμπορίου, των υπηρεσιών, του τουρισμού και της ανακύκλωσης-περιορισμού της ρύπανσης. Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου στην πολιτική της ισότητας, προωθούνται δράσεις για την **αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρηματιών και των εργαζομένων**.

Οι εσωτερικές δομές των πιο σημαντικών θεσμικών οργάνων που υπηρετούν συμβουλευτικά τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας εμπλουτίζονται με περισσότερες γυναίκες, οι οποίες κομίζουν συχνά μια διαφορετική οπτική για τα πράγματα, πολύ χρήσιμη για την ανανέωση της σκέψης και των πρακτικών που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Συναφώς, στο σχεδιασμό του Υπουργείου προβλέπεται η στελέχωση της **Επιτροπής Εμπειρογνομώνων** που υποστηρίζει σημαντικά το έργο του Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας, με περισσότερες γυναίκες από τον ακαδημαϊκό και επιχειρηματικό χώρο.

6. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θα εντάξει τη διάσταση του φύλου στα βασικά προγράμματα που αναπτύσσει σε τρεις τομείς: α) την εξοικονόμηση της ενέργειας, β) την ευαισθητοποίηση για τους κινδύνους στη δημόσια υγεία από τη ρύπανση, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις περιβαλλοντολογικής κρίσης, και γ) τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη. Πιο συγκεκριμένα, ζητήματα όπως η **καμπάνια για την εξοικονόμηση ενέργειας** θα είναι προσανατολισμένη και στις γυναίκες, οι οποίες λόγω κοινωνικοποίησης παίζουν σημαντικότερο ρόλο, τόσο στη διαχείριση του σπιτιού, όσο και στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών στα περιβαλλοντολογικά πρότυπα. Οι ολοκληρωμένες δράσεις για την αντιμετώπιση της χρόνιας ρύπανσης, που έχει πλήξει το έδαφος και κυρίως τα επιφανειακά και τα υπόγεια νερά, με άμεση επίδραση στη **δημόσια υγεία** σε συγκεκριμένες περιοχές «υψηλού» κινδύνου

θα συμπεριλάβουν τις επιπτώσεις στην αναπαραγωγική υγεία των γυναικών, καθώς και στους τρόπους πρόληψης και προφύλαξης. Τέλος, τα προγράμματα βελτίωσης της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος και ειδικότερα των συνθηκών **μετακίνησης των πολιτών** στην πόλη, θα λάβουν υπόψη ότι οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν διαφορετικές ανάγκες κατά τη μετακίνησή τους μέσα σε αυτήν.

Παράλληλα, στην προσπάθεια **ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης** σε θέματα περιβάλλοντος, μέσω των εξειδικευμένων τηλεοπτικών εκπομπών που προωθούν την περιβαλλοντική αγωγή, θα δοθεί έμφαση στο ρόλο των γυναικών στον τομέα αυτό. Τέλος, η συνεργασία με τις **γυναικείες οργανώσεις** θα συμβάλει στην ενεργοποίηση των τοπικών κινήσεων πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης. Το Υπουργείο θα συγκροτήσει **ομάδα εργασίας** για την περαιτέρω επεξεργασία του στόχου της ένταξης της ισότητας του φύλου στο περιβάλλον και στην πράσινη ανάπτυξη με τη συμμετοχή της ΓΓΙΦ.

7. Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων προωθεί την ισότητα των φύλων στις βασικές πολιτικές του προτεραιότητας, διασφαλίζοντας την ισότιμη πρόσβαση των φύλων στη μόρφωση, επιδιώκοντας την εξάλειψη του αναλφαβητισμού στο γυναικείο πληθυσμό, και διευκολύνοντας την πρόσβαση των γυναικών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, στη διά βίου μάθηση, καθώς επίσης και στην επιστήμη και την τεχνολογία.

Ειδικότερα, η ισότητα των φύλων αποτελεί βασική αρχή, η οποία διέπει τη λειτουργία του **Νέου Σχολείου** που σχεδιάζει το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και αποτελεί κομβικό στοιχείο στα νέα -υπό διαμόρφωση- εκπαιδευτικά προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Νέου Σχολείου. Το σχολείο αυτό θα έχει διευρυνμένο ωράριο λειτουργίας (ολοήμερο), γεγονός που εξυπηρετεί τους εργαζόμενους γονείς και ιδιαίτερα τις μητέρες που επωμίζονται το μεγαλύτερο βάρος της φροντίδας των παιδιών. Ιδιαίτερα στο χώρο της **Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης** στόχος είναι η αξιοποίηση, εντός του σχολείου και ευρύτερα, του υλικού που παράχθηκε κατά το ΕΠΕΑΕΚ II, με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τα **Επαγγελματικά Λύκεια** γίνονται αρωγός της προσπάθειας αλλαγής των στερεοτύπων που κατηγοριοποιούν τα επαγγέλματα σε «ανδρικά» και «γυναικεία».

Στο πλαίσιο της **Διά Βίου Μάθησης** εντάσσεται η οπτική του φύλου δεδομένου ότι η ισότητα των φύλων αφορά σε όλους/ες τους/τις ενήλικες και σε όλους τους τομείς εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης. Στη **Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης** λειτουργεί στο Τμήμα Κοινωνικών Θεμάτων, δίκτυο γυναικείων και κοινωνικών επιχειρήσεων και δομή γυναικείας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας, όπου παρέχονται σε γυναίκες πληροφορίες για προγράμματα διά βίου μάθησης, καθώς και για γυναικεία επιχειρηματικότητα.

Στο πλαίσιο της προώθησης της διά βίου μάθησης, τα **Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας** με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που διαθέτουν, βοηθούν και στηρίζουν τις γυναίκες σε θέματα οικογένειας, καθώς και επαγγελματικής και κοινωνικής ανέλιξης. Επίσης, ο θεσμός των **Σχολών Γονέων**, πέραν των άλλων θεμάτων που απασχολούν τη σύγχρονη ελληνική οικογένεια, προωθεί ως ξεχωριστή θεματική ενότητα την ισότητα των φύλων και την εξάλειψη των στερεοτύπων και διακρίσεων μέσα στην οικογένεια.

Στην **Τριτοβάθμια Εκπαίδευση** ενθαρρύνεται η συνέχιση της λειτουργίας προγραμμάτων σπουδών φύλου σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο και η αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών των ΑΕΙ και ΤΕΙ με ένταξη της διάστασης του φύλου ως οριζόντιας πολιτικής και θεμελιώδους αξίας. Ενθαρρύνεται η ένταξη εξειδικευμένης προσέγγισης των φοιτητριών στον τομέα της συμβουλευτικής για τη σταδιοδρομία, στο πλαίσιο των υπηρεσιών που προσφέρουν τα **Γραφεία Διασύνδεσης** των ΑΕΙ και ΤΕΙ, με στόχο τη μείωση του επαγγελματικού διαχωρισμού και την ενθάρρυνση των φοιτητριών να ακολουθήσουν επαγγέλματα σε τομείς που υποεκπροσωπούνται. Σχεδιάζεται η ανάπτυξη θετικών δράσεων υπέρ των φοιτητριών και σπουδαστριών στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης, σε τομείς που υποεκπροσωπούνται.

Ο τομέας της **Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης** αποτελεί έναν από τους κρισιμότερους τομείς για την πλήρη ενσωμάτωση και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού σε ένα πλαίσιο ισότητας και ίσων ευκαιριών. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας προτίθεται να υποστηρίξει ενέργειες για την προώθηση της ισότητας των φύλων και ιδιαίτερα για τη στήριξη των γυναικών ερευνητριών. Στο πλαίσιο αυτό, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της έρευνας σε θέματα ισότητας με ενίσχυση των αντίστοιχων ερευνητικών περιοχών. Σε μελλοντικές δράσεις -όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο- θα ενταχθούν στους θεματικούς τομείς προτεραιότητας, οι τομείς έρευνας σε περιοχές φύλου και ισότητας (Gender Studies). Παράλληλα, κατά το σχεδιασμό των δράσεων θα διερευνηθεί η δυνατότητα εφαρμογής πριμοδότησης (bonus) της συμμετοχής γυναικών ερευνητριών, αλλά και ελάχιστης ποσόστωσης συμμετοχής για το κάθε φύλο, στο πλαίσιο μιας πολιτικής ισότητας και ίσων

ευκαιριών. Τέλος, διερευνάται ο σχεδιασμός δράσεων με στόχο την ενίσχυση της θέσης των γυναικών στο χώρο της Έρευνας και της Τεχνολογίας.

8. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στο πλαίσιο του Προγράμματος για την Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού, σχεδιάζει Έργα που στοχεύουν αφενός στη μείωση της **ανεργίας των γυναικών** και αφετέρου στην ενίσχυση της θέσης των **απασχολουμένων γυναικών**. Τα Έργα αυτά περιλαμβάνουν δράσεις βελτίωσης των επαγγελματικών δεξιοτήτων των γυναικών και ανανέωσης των γνώσεών τους, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις νέες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επίσης, προγραμματίζονται δράσεις που αφορούν στην **εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής** μέσω παροχής θέσεων φύλαξης παιδιών εργαζόμενων και άνεργων γυναικών, καθώς και δράσεων που αποσκοπούν στην κατάργηση του επαγγελματικού διαχωρισμού και κατά συνέπεια και του μισθολογικού χάσματος ανάμεσα στα δύο φύλα.

Ο ΟΑΕΔ σε συνεργασία με την ΓΓΙΦ έχει συστήσει μόνιμη ομάδα εργασίας με αντικείμενο την ισότητα των φύλων. Αρχικός στόχος είναι η διαμόρφωση ενός **Σχεδίου Δράσης για την ένταξη της ισότητας των φύλων** σε όλο το έργο του ΟΑΕΔ (εκπαίδευση Συμβούλων Απασχόλησης των ΚΠΑ, Σχολές Μαθητείας, Προγράμματα Νέων Θέσεων Εργασίας, Προγράμματα Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών, συστήματα εσωτερικής αξιολόγησης κ.λπ.). Παράλληλα, ο ΟΑΕΔ συνεχίζει την προκήρυξη εξειδικευμένων προγραμμάτων για άνεργες γυναίκες, με στόχο να αντιμετωπίσει την υπερεκπροσώπηση των γυναικών ανάμεσα στον πληθυσμό των ανέργων και να προσελκύσει περισσότερες γυναίκες στην αγορά εργασίας.

Στην ανασύσταση του οργανισμού του **Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (ΣΕΠΕ)** γίνεται διακριτή η αρμοδιότητα της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εργασία και βελτιώνεται το σύστημα καταγραφής και επεξεργασίας των στατιστικών στοιχείων με την ισότητα ανδρών και γυναικών στην εργασία, με στόχο να γίνει δυνατή η σωστή εκτίμηση της κατάστασης όσον αφορά στην ισότητα στους χώρους εργασίας. Παράλληλα, θα γίνει ένταξη της αρχής της ισότητας των φύλων σε όλο το έργο και τις δράσεις του ΣΕΠΕ και πιο συγκεκριμένα, στην ενημέρωση και την παροχή πληροφοριών για εργασιακά θέματα, στη συμβουλευτική, στη συμφιλιωτική διαδικασία (εργατική διαφορά) και

στην ελεγκτική διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό, θα σχεδιαστεί εκστρατεία ενημέρωσης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων με θέμα την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών. Τέλος, στα Γραφεία Ισότητας των Φύλων που λειτουργούν στα Τμήματα Κοινωνικής Επιθεώρησης Εργασίας του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ενισχύονται και προστίθενται νέες αρμοδιότητες στον τομέα αυτόν.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για αύξηση της απασχόλησης και βελτίωσης των κοινωνικών παροχών, το Υπουργείο προωθεί τη δημιουργία ενός νέου θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, με δύο συνιστώσες, την κοινωνική επιχειρηματικότητα και την κοινωνική εργασία. Στόχος είναι να ενεργοποιηθεί η δημιουργικότητα ανθρώπων που θέλουν και μπορούν να αναπτύξουν νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες για κοινωνικούς σκοπούς, και να διευρυνθούν οι δυνατότητες απασχόλησης σε κοινωνικές υπηρεσίες για πολλούς συμπολίτες μας, άνδρες και γυναίκες, που σήμερα είναι άνεργοι/ες και αποκλεισμένοι/ες από την κοινωνική και παραγωγική ζωή του τόπου μας.

Ταυτόχρονα, το Υπουργείο προχωρά στη σύσταση Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας με πόρους από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Πρόκειται για ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο κατά το πρότυπο του Ταμείου Επιχειρηματικότητας, που αποσκοπεί στη στήριξη κοινωνικών δράσεων, καθώς και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, διοχετεύοντας μικροπιστώσεις και μικροδάνεια με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους για δράσεις που αποσκοπούν στην ένταξη στην οικονομική ζωή συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, π.χ. γυναίκες, νέοι/ες, μακροχρόνια άνεργοι/ες, μετανάστες/τριες ή άτομα που κινδυνεύουν από τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς στο πλαίσιο του Προγράμματος: «Θυρίδες νεανικής επιχειρηματικότητας» θα δώσει έμφαση στις νέες γυναίκες, οι οποίες αντιμετωπίζουν μεγαλύτερα προβλήματα ανεργίας και θα στηρίξει τις επιχειρηματικές τους δράσεις ιδιαίτερα σε τομείς που προωθούν την πράσινη ανάπτυξη, καθώς επίσης και τις υπηρεσίες σε πολιτιστικούς και κοινωνικούς τομείς. Ακόμα, στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Νεολαία σε δράση» και «Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων» θα σχεδιάσει στοχευμένη ενημέρωση προς τις γυναικείες οργανώσεις και τις νέες γυναίκες αντίστοιχα. Σε συνεργασία με την ΓΓΙΦ η Γραμματεία Νέας Γενιάς θα αναπτύξει εκστρατεία ενημέρωσης των νέων (γυναικών και ανδρών) στα θέματα της σεξουαλικής υγείας και ιδιαίτερα της αντισύλληψης.

9. Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θα αναπτύξει συνεργασία με την ΓΓΙΦ σε τρία επίπεδα:

A. Σύναψη Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της ΓΓΙΦ και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) για το συντονισμό της οργάνωσης και λειτουργίας των **ξενώνων για γυναίκες θύματα βίας** με στόχο να υλοποιηθούν κοινά προγράμματα επιμόρφωσης του στελεχιακού δυναμικού των ξενώνων σε εξειδικευμένες μεθόδους προσέγγισης των γυναικών θυμάτων βίας όλων των μορφών. Επίσης, η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας θα αναπτύξει δράσεις με αντικείμενο την πρόληψη και αρωγή σε θύματα εμπορίας ανθρώπων (trafficking) σε συνεργασία με την πολιτική της ΓΓΙΦ για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

B. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα υγείας και ιατρικά ζητήματα, δίνοντας προτεραιότητα σε εκείνα που πλήττουν κυρίως τις γυναίκες, αλλά και σε θέματα σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας. Στο πλαίσιο του **Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Υγεία** που προωθεί το ΥΥΚΑ, προτεραιότητα για όλες τις γυναίκες αποτελεί η γνώση και η πρόληψη. Τα στατιστικά δεδομένα αποδεικνύουν ότι οι Ελληνίδες δεν γνωρίζουν επαρκώς τη σημασία των προληπτικών ελέγχων για την προστασία της υγείας τους με αποτέλεσμα μορφές καρκίνου, όπως ο καρκίνος του μαστού και του αναπαραγωγικού συστήματος να ανήκουν στις πλέον διαδεδομένες στη χώρα μας. Στο πλαίσιο της καμπάνιας του ΥΥΚΑ για την πρωτογενή πρόληψη εντάσσεται και η συνεργασία με την ΓΓΙΦ σύμφωνα με την οποία στελέχη του Υπουργείου (νοσηλευτικό προσωπικό, κοινωνικοί/ές λειτουργοί) θα παρέχουν δωρεάν πληροφόρηση και συμβουλευτική σε θέματα υγείας και πρόληψης στα 14 Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ. Ως εκ τούτου, είναι πρόδηλη η ουσιαστική ένταξη της οπτικής του φύλου στη μέθοδο προσέγγισης ζητημάτων υγείας. Διεύρυνση της ένταξης της οπτικής του φύλου στη μέθοδο προσέγγισης ζητημάτων υγείας. Η συνδρομή της ΓΓΙΦ θα είναι σημαντική στην προσπάθεια του ΥΥΚΑ, προκειμένου να διευρύνει τα κέντρα προσυμπτωματικών ελέγχων στο πλαίσιο της λειτουργίας νέων **Κέντρων Πρόληψης και Αγωγής Υγείας** που προγραμματίζονται, καθώς τόσο η επικοινωνιακή πολιτική τους όσο και η ευαισθητοποίηση του γυναικείου πληθυσμού ως προς τους ετήσιους ελέγχους θα δομηθεί από κοινού μέσα στο ενημερωτικό υλικό που θα παραχθεί.

Γ. Το ΥΥΚΑ θα συνεχίσει την ενε εξελίξει εκστρατεία ευαισθητοποίησης σχετικά με τις συνέπειες του καπνίσματος. Θα αναπτυχθούν ενημερωτικές δράσεις για τις γυναίκες, δεδομένου ότι σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, οι Ελληνίδες κατέχουν ένα από τα υψηλότερα ποσοστά παγκοσμίως (39%).

10. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εντάσσει τη διάσταση του φύλου στην πολιτική του **ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών από γυναίκες** (με αυξημένη μοριοδότηση) στο πλαίσιο των μέτρων: εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων, διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες, στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων και ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, στο πλαίσιο των παραπάνω μέτρων προωθούνται τομείς, όπως: υφαντήρια, παραγωγή γλυκών του κουταλιού και παραδοσιακών προϊόντων, παραγωγή προϊόντων καθαρισμού, παραγωγή αιθέριων ελαίων, κατασκευή κεραμικών ειδών, κατασκευή κοσμημάτων, δραστηριότητες κομμωτηρίων κ.λπ. Για τους τομείς αυτούς εκδηλώνουν ενδιαφέρον κυρίως γυναίκες ή γυναικείοι συνεταιρισμοί, είτε διότι ήδη δραστηριοποιούνται σε αυτούς είτε διότι τους δίνεται η ευκαιρία να δραστηριοποιηθούν μέσω των μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Στο πλαίσιο της παροχής και βελτίωσης των υπηρεσιών προς τον αγροτικό και τοπικό πληθυσμό, που σχετίζονται άμεσα με την ποιότητα ζωής και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας των περιοχών, προβλέπεται η παροχή ενισχύσεων για τη δημιουργία **υποδομών φύλαξης παιδιών**. Στο πλαίσιο των δράσεων κατάρτισης και αναβάθμισης των γνώσεων του ανθρώπινου αγροτικού δυναμικού (σε θέματα υιοθέτησης καλών γεωργικών πρακτικών), θα υπάρξει μέριμνα να συμμετέχουν και οι γυναίκες.

Στις υποστηρικτικές ενέργειες για την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας εντάσσονται και **δράσεις δικτύωσης**, καθώς και στήριξης **επιχειρήσεων και συνεταιρισμών** (προβολή, σύνδεσμοι με εγχώριες και μη μονάδες προώθησης των προϊόντων, εκθέσεις κ.λπ.), δράσεις στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν και γυναικείοι συνεταιρισμοί. Κατά την επιλογή των Ομάδων Τοπικής Δράσης και ειδικότερα όσον αφορά στο επίπεδο λήψης αποφάσεων για την εφαρμογή της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (Άξονας 4 – Εφαρμογή προσέγγισης Leader)

εξετάστηκε και μοριοδοτήθηκε η συμμετοχή φορέων που εκπροσωπούν συμφέροντα γυναικών.

Στο πλαίσιο των ενεργειών δημοσιότητας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και λειτουργίας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου προβλέπεται να διοργανωθούν εκδηλώσεις προβολής του ρόλου των γυναικών στην ύπαιθρο, εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα που προωθούν την ισότητα των φύλων και εκδηλώσεις ενημέρωσης για τις δυνατότητες ενίσχυσης από το Πρόγραμμα, με ιδιαίτερη μέριμνα συμμετοχής σε αυτές γυναικών και συλλογικών τους φορέων. Τέλος, στα ενεργά μέλη του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου συμμετέχει και η Ένωση Γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών.

11. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Στο πλαίσιο της διοικητικής μεταρρύθμισης του Υπουργείου θα βελτιωθεί το **σύστημα συγκέντρωσης και δημοσίευσης των στατιστικών** δικαιοσύνης και της στατιστικής ταξινόμησης των αδικημάτων σε διψήφια και τριψήφια ανάλυση, ώστε να αναδεικνύονται τα αποτελέσματα ως προς τα αδικήματα που αφορούν στο φύλο, καθώς επίσης και στο φύλο των δραστών και των θυμάτων όλων των αδικημάτων. Με τον τρόπο αυτό, θα διευκολυνθεί ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη πολιτικών στους εν λόγω τομείς.

Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος για την **Εθνική Σχολή Δικαστών** θα σχεδιαστούν εξειδικευμένα επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα ισότητας των φύλων, Οικογενειακού Δικαίου, άλλων νόμων που άπτονται των ζητημάτων του φύλου και θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών. Η θεματολογία αυτή θα ενσωματωθεί επίσης στα εκπαιδευτικά προγράμματα της Σχολής.

Σε συνεργασία με την ΓΓΙΦ θα ληφθούν μέτρα για την αναβάθμιση των συνθηκών κράτησης, διαβίωσης και εκπαίδευσης των γυναικών στις φυλακές της χώρας (προγράμματα για τη συμφιλίωση οικογενειακής ζωής και κράτησης, όπως ανάληψη γονεϊκού ρόλου, επισκεπτήρια, παιδικοί σταθμοί κ.λπ.). Ακόμα, λαμβάνονται μέτρα για την καλύτερη προετοιμασία της επανένταξης των **αποφυλακισμένων γυναικών** σε συνεργασία με το ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ». Ενδεικτικά, θα υλοποιηθούν οι δράσεις: α) προετοιμασία για την αποφυλάκιση κρατουμένων γυναικών (κατά το διάστημα 6-8 μηνών πριν την αποφυλάκισή τους) με την ενημέρωσή τους σχετικά με τις δυνατότητες κοινωνικής και εργασιακής τους επανένταξης μετά την έκτιση της

ποινής τους, β) συμβουλευτική υποστήριξη αποφυλακιζόμενων και αποφυλακισμένων γυναικών (κοινωνική-ψυχολογική-νομική-συμβουλευτική απασχόλησης), γ) ειδικά συμβουλευτικά προγράμματα για ανήλικες κρατούμενες και αποφυλακισμένες γυναίκες, δ) ειδικά προγράμματα σε συνεργασία με αρμόδιους φορείς απεξάρτησης για τις τοξικοεξαρτημένες κρατούμενες και αποφυλακισμένες γυναίκες, ε) ειδικά προγράμματα για τις αποφυλακισμένες μητέρες, και στ) ειδικά προγράμματα παρέμβασης σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για τα παιδιά των αποφυλακισμένων γυναικών.

12. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη στο πλαίσιο δράσεων που άπτονται της πολιτικής για την ισότητα των φύλων, όπως η παράνομη διακίνηση και εμπορία ατόμων (trafficking), σχεδιάζει την ενίσχυση και διεύρυνση του Τμήματος antitrafficking, με την αύξηση του ειδικευμένου προσωπικού, καθώς και τη συνεχή εκπαίδευση των αστυνομικών που στελεχώνουν αυτό το Τμήμα. Το Υπουργείο θα συμμετέχει στον Εθνικό Συντονιστικό Μηχανισμό Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων, ώστε να συμβάλλει στην προώθηση νομοθετικών και άλλων δράσεων.

Επίσης, στον τομέα της ενδοοικογενειακής βίας, σχεδιάζεται η δημιουργία **Τμήματος αντιμετώπισης βιασμού/ενδοοικογενειακής βίας**, στελεχωμένο από ειδικευμένο προσωπικό, με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών, ώστε τα άτομα που καταφεύγουν σε αυτό να αποφεύγουν τις συχνά επώδυνες εμπειρίες που μέχρι σήμερα αντιμετωπίζουν, και να τους παρέχεται ψυχολογική στήριξη και άλλες υπηρεσίες, όπως π.χ. συνοδεία στον/στην ιατροδικαστή. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπονται εκπαιδεύσεις αστυνομικών για τα θύματα βιασμού/ενδοοικογενειακής βίας.

13. Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

Στους θεσμούς «**Σύγχρονου Πολιτισμού**» (βιβλίο, χορός, εικαστικά κ.λπ.) θα προβλεφθούν ειδικές δράσεις για την προβολή και προώθηση της γυναικείας δημιουργίας (π.χ. ειδικές εκθέσεις βιβλίου γυναικών συγγραφέων, ομαδικές εκθέσεις γυναικείας καλλιτεχνικής δημιουργίας και έκφρασης). Το Υπουργείο θα υποστηρίξει τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της ΓΓΙΦ με την παραχώρηση της χρήσης **ολυμπιακών εγκαταστάσεων**, ώστε να προβληθούν καλύτερα οι καλλιτεχνικές δημιουργίες στον τομέα φύλου και ισότητας. Το Υπουργείο

Ππλιτισμού στο πλαίσιο του θεσμού «Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς», θα προγραμματίσει για το 2011-2012 εκπαιδευτικές δράσεις σε Μουσεία και χώρους πολιτισμικής αναφοράς, με στόχο την ανάδειξη της ενεργής συμμετοχής των γυναικών σε όλες τις μορφές κοινωνικής δράσης, καθώς και τη συμβολή τους στο ιστορικό γίνεσθαι και σε όλες τις μορφές της τέχνης.

Στα επιδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ για την **απασχόληση ανέργων** θα εφαρμοστεί η ελάχιστη ποσόστωση με βάση το φύλο. Σε ό,τι αφορά τις προσλήψεις προσωπικού στα αρχαιολογικά έργα, που θα υλοποιηθούν με αυτεπιστασία, θα γίνει συστηματική καταγραφή της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά φύλο, ηλικία και μορφωτικό επίπεδο. Στο τέλος του 2011 τα στοιχεία που θα συγκεντρωθούν, θα αξιολογηθούν και εάν κριθεί απαραίτητο θα υιοθετηθούν ενεργητικές πολιτικές ενίσχυσης της απασχόλησης των γυναικών.

Στον τομέα του **Τουρισμού**, στο πλαίσιο των δράσεων δικτύωσης, θα υποστηριχθεί ο θεσμός των γυναικείων συνεταιρισμών, ιδιαίτερα στις νησιωτικές και ορεινές περιοχές της χώρας, εφαρμόζοντας διακριτή πολιτική λόγω των ειδικών συνθηκών στις περιοχές αυτές. Θα υποστηριχθούν ιδιαίτερα οι τομείς δραστηριότητας του πολιτισμού (διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, προώθηση της μεσογειακής διατροφής, καλλιτεχνικά εργαστήρια κ.λπ.), του περιβάλλοντος (ανακύκλωση, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κ.λπ.), της παροχής τουριστικών υπηρεσιών (καταλύματα, εστιατόρια κ.λπ.), των κοινωνικών υπηρεσιών (φροντίδα εξαρτημένων ατόμων, ηλικιωμένων, εθελοντικών ομάδων νέων κ.λπ.). Μεγάλη έμφαση θα δοθεί στα Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας. Παράλληλα, στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης του **Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης** θα εφαρμοστούν προγράμματα για την εξισορρόπηση της συμμετοχής των ανδρών και των γυναικών σε επαγγέλματα του τουρισμού (μάγειροι κ.λπ.), αλλά και διάδοσης τοπογνωσίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ - Στατιστικά στοιχεία για τη θέση των γυναικών στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση

Είδος αναφοράς	Ελλάδα		Ευρωπαϊκή Ένωση		Πηγή
	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	
Απασχόληση (%) ανά φύλο ηλικίας 15-64 ετών (Μάιος 2010)	48,9%	73,5%	58,6%	70,7%	Eurostat, Labour Force Survey
Απασχόληση (%) ανά φύλο ηλικίας 15-24 ετών (Μάιος 2010)	18,1%	27,7%	33,1%	37,2%	
Απασχόληση (%) ανά φύλο ηλικίας 25-54 ετών (Μάιος 2010)	62,2%	88,4%	71,7%	84,6%	
Απασχόληση (%) ανά φύλο ηλικίας 55-64 ετών (Μάιος 2010)	32,0%	64,3%	44,6%	61,95%	
Ανεργία (%) ανά φύλο ηλικίας 15-74 ετών (Ιούνιος 2010)	15,7%	9,7%	10,2%	9,9%	
Ανεργία (%) ανά φύλο ηλικίας 15-24 ετών (Ιούνιος 2010)	40,4%	25,5%	19,5%	20,7%	
Ανεργία (%) ανά φύλο 25-74 ετών (Ιούνιος 2010)	13,8%	8,6%	9,2%	8,7%	
Μακροχρόνια άνεργοι (%) ανά φύλο (2009)	6,0%	2,4%	3,1%	2,9%	
Διαφορά αμοιβής (%) (2008)	22,0%		17,5%		
Ποσοστά ανενεργών και μερικώς απασχολούμενων γυναικών εξαιτίας της έλλειψης υπηρεσιών φροντίδας για παιδιά και υπερήλικα άτομα (Ιούλιος 2009)	68,5%	-	26,7%	25,9%	
Κάλυψη φροντίδας παιδιών ηλικίας 0-3 ετών (Ο στόχος της Βαρκελώνης είναι 33%) (2005)	7,0%		24,0%		European Commission (2005) Reconciliation of work and private life, comparative review of thirty European countries
Κάλυψη φροντίδας παιδιών ηλικίας 3 ετών έως την ηλικία υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Ο στόχος της Βαρκελώνης είναι 90%) (2005)	60,0%		82,4%		
Κατανομή ανά φύλο των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (%) (2009)	59,0%	41,0%	59,0%	41,0%	Education Statistics
Ανεργία (%) ανά φύλο με διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (2009)	9,7%	5,8%	4,8%	3,7%	
Συμμετοχή (%) ανά φύλο στα Εθνικά Κοινοβούλια	17,3%	82,7%	26,0%	74,0%	European Commission, Database on women and men in decision-making http://ec.europa.eu/social/publications
Συμμετοχή (%) ανά φύλο σε ανώτατες θέσεις στελεχών στις επιχειρήσεις (2008)	29,0%	71,0%	32,5%	67,5%	
Συμμετοχή (%) ανά φύλο στα διοικητικά συμβούλια των μεγαλύτερων εισηγμένων εταιρειών στο χρηματιστήριο (2009)	5,0%	95,0%	11,0%	89,0%	
Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας άνω των 18 ετών σε κίνδυνο φτώχειας (2008)	20,7%	19,6%	17,5%	15,6%	EU-SILC
Εργαζόμενοι σε κίνδυνο φτώχειας (2008)	12,1%	15,9%	7,9%	9%	
Μη εργαζόμενοι σε κίνδυνο φτώχειας (2007)	26%	23%	25%	23%	
Άνεργοι σε κίνδυνο φτώχειας (2007)	31%	41%	39%	47%	
Συνταξιούχοι σε κίνδυνο φτώχειας (2008)	23,6%	20,8%	21,2%	15%	
Άλλοι μη ενεργοί σε κίνδυνο φτώχειας (2007)	25%	27%	28%	26%	
Θάνατοι γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας (ανθρωποκτονίες 2007)	10 γυναίκες θύματα		-		Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας, Τμ. 1 ^ο αντιμετώπισης του εγκλήματος
Θάνατοι γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας (ανθρωποκτονίες 2008)	17 γυναίκες θύματα				
Θάνατοι γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας (ανθρωποκτονίες 2009)	13 γυναίκες θύματα				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΕΡΓΑ

ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

- ΕΡΓΟ 1. ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
- ΕΡΓΟ 2. ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (GENDER MAINSTREAMING)
- ΕΡΓΟ 3. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ: ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΗΣ ΓΓΙΦ
- ΕΡΓΟ 4. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ: ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ SOS
- ΕΡΓΟ 5. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ: ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
- ΕΡΓΟ 6. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ. ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ
- ΕΡΓΟ 7. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
- ΕΡΓΟ 8. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (MENTORING)
- ΕΡΓΟ 9. ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΛΟΓΩ ΦΥΛΟΥ
- ΕΡΓΟ 10. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ: ΑΙΡΕΤΕΣ
- ΕΡΓΟ 11. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ: ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΡΙΕΣ
- ΕΡΓΟ 12. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΪΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ (ΜΚΟ)
- ΕΡΓΟ 13. ΑΡΣΗ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (ΜΜΕ)
- ΕΡΓΟ 14. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΕΙ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
- ΕΡΓΟ 15. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟΥ (ΒΘΙΦ)
- ΕΡΓΟ 16. ΔΟΜΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
- ΕΡΓΟ 17. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΥΛΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
- ΕΡΓΟ 18. ΕΛΛΑΔΑ: ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- ΕΡΓΟ 19. GENDER4GROWTH
- ΕΡΓΟ 20. ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η κωδικοποίηση και απλούστευση της νομοθεσίας στο πεδίο της ισότητας των φύλων, προκειμένου να: α) υπάρχει ένα ενιαίο σώμα κειμένων με όλες τις διατάξεις και τις κανονιστικές ρυθμίσεις για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, β) διατυπωθούν κατά τον απλούστερο τρόπο οι σχετικές διατάξεις, και γ) διευκολυνθεί από τη δομή και τη μορφή της κωδικοποίησης η ενεργοποίηση όλων των εμπλεκόμενων ενδιαφερομένων και η υπεύθυνη λογοδοσία, διαφάνεια και αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης της ισότητας κατά τομείς πολιτικής και κοινωνικούς χώρους.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ανάπτυξη θεμάτων μεθοδολογίας για τη συλλογή, καταγραφή, κωδικοποίηση και απλούστευση των νομοθετικών ρυθμίσεων για την ισότητα των φύλων στην Ελλάδα και την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων που έχουν θεσπιστεί από Διεθνείς Οργανισμούς.
- Συλλογή-κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την ισότητα των φύλων, η οποία θα περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τα δικαιώματα των πολιτών και τις νομοθετικές διατάξεις που τα προστατεύουν. Παράλληλα, θα συνδράμει στο έργο επαγγελματιών και φορέων που καλούνται να εφαρμόσουν, να προωθήσουν και να δημοσιοποιήσουν την προστασία των ανωτέρω δικαιωμάτων.
- Συλλογή νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων (από το 1983 και μετά) και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (από το 1975 και μετά) που έχει σχέση με την εφαρμογή της νομοθεσίας της ισότητας των φύλων.
- Προτάσεις για απλούστευση της εφαρμογής των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη δημοσιότητα του Έργου:
  - Ενημέρωση του συνόλου της Δημόσιας Διοίκησης, φορέων, κοινωνικών ομάδων και πολιτών – ανδρών και γυναικών, για να γνωρίσουν τις δυνατότητες που το Έργο προσφέρει για την καλύτερη άσκηση των δικαιωμάτων τους.
  - Ευαισθητοποίηση φορέων και κοινωνικών ομάδων, καθώς και ενεργοποίηση των γυναικείων οργανώσεων, κοινωνικών εταίρων και ΜΚΟ.
- Σχεδιασμός, ανάπτυξη, αναπαραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού σχετικά με το Έργο, το οποίο θα είναι προσπελάσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης μέσω της χρήσης του συστήματος Braille.
- Δημιουργία πληροφοριακής υποδομής, για την καταχώρηση, ταξινόμηση, επεξεργασία και αναζήτηση των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων για την ισότητα των φύλων στο ελληνικό δίκαιο και στο ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η προώθηση της ένταξης της διάστασης του φύλου στο σύνολο των τομεακών, περιφερειακών και τοπικών πολιτικών (gender mainstreaming) αποτελεί βασικό στόχο και ολοκληρωμένη στρατηγική για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στη χάραξη, εφαρμογή και αξιολόγηση πολιτικών ισότητας, έτσι ώστε και τα δύο φύλα να επωφελούνται ισότιμα από όλες τις πολιτικές και δράσεις, σε όλα τα επίπεδα και στάδια της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Σχεδιασμός και εξειδίκευση προτύπου Συστήματος Ένταξης της Ισότητας των Φύλων (ΣΕΙΦ) στις δημόσιες πολιτικές (κεντρικές, περιφερειακές, τοπικές).
- Δημιουργία τριών (3) Οδηγών Εφαρμογής του ΣΕΙΦ: α) για τις Γενικές Γραμματείες των Υπουργείων (κεντρική διοίκηση), β) για τις νέες εκλεγμένες Περιφέρειες, και γ) για τους Δήμους.
- Ανάπτυξη Τομεακών Προγραμμάτων Ισότητας των Φύλων σε φορείς της δημόσιας πολιτικής (Γενικές Γραμματείες Υπουργείων), καθώς επίσης και Περιφερειακών και Τοπικών Προγραμμάτων.
- Ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στελεχών της δημόσιας διοίκησης σχετικά με: α) την ισότητα των φύλων, και β) την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές. Η δράση αυτή θα απευθύνεται σε στελέχη των φορέων (Γενικών Γραμματειών, Περιφερειών, Δήμων) που (δυναμικά) εμπλέκονται στο σχεδιασμό, το συντονισμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση πολιτικών ισότητας.
  - Διακρατικές συναντήσεις ενημέρωσης και ανταλλαγής εμπειριών για μεταφορά τεχνογνωσίας από παρόμοιες πολιτικές άλλων ευρωπαϊκών χωρών.
  - Εκπόνηση Συστηματικής Έκθεσης Υλοποίησης με στόχο την αξιολόγηση του βαθμού και του εύρους της ένταξης της ισότητας των φύλων ανά φορέα και τομέα πολιτικής.
  - Εκπόνηση μελέτης και πιλοτική εφαρμογή του πλαισίου διαδικασιών για τη δημιουργία πολιτικής προϋπολογισμών με βάση και το φύλο (gender budgeting).
  - Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση στελεχών της δημόσιας διοίκησης για την εφαρμογή της αρχής της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στην κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού.
- Ενέργειες για την ενίσχυση του Κύκλου Ισότητας του Συνηγόρου του Πολίτη (ημερίδες, συνέδρια κ.λπ.).
- Ενέργειες για την ενίσχυση της διάστασης του φύλου στις υφιστάμενες έρευνες που διενεργεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Γυναίκες

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η αντιμετώπιση και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και η πολλαπλή υποστήριξη των θυμάτων μέσω της δημιουργίας ή/και της αναβάθμισης Συμβουλευτικών Κέντρων της ΓΓΙΦ σε εθνικό επίπεδο.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Δημιουργία δώδεκα (12) νέων Συμβουλευτικών Κέντρων ΓΓΙΦ υποστήριξης γυναικών-θυμάτων βίας [ένα (1) σε κάθε Διοικητική Περιφέρεια της χώρας, πλην της Αττικής] και αναβάθμιση δύο (2) υφιστάμενων Συμβουλευτικών Κέντρων της ΓΓΙΦ (Αθήνα, Πειραιάς).
- Στελέχωση Συμβουλευτικών Κέντρων: απασχόληση κατ' ελάχιστο τεσσάρων (4) στελεχών ανά Κέντρο [έξι (6) για Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη], σε ειδικότητες συναφείς με το αντικείμενο για την εύρυθμη λειτουργία των Κέντρων.
- Επιμόρφωση των στελεχών που θα εργαστούν στα Συμβουλευτικά Κέντρα, καθώς και των δικηγόρων (των δικηγορικών συλλόγων της χώρας) που θα εμπλακούν στο Έργο.
- Ενημέρωση, εξειδικευμένη πληροφόρηση και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών (ψυχοκοινωνικής στήριξης και νομικής συμβουλευτικής) για την αντιμετώπιση, την καταπολέμηση της βίας και την υποστήριξη των θυμάτων έμφυλης βίας.
- Συνεργασία με τους κατά τόπους Δικηγορικούς Συλλόγους για την παροχή νομικών υπηρεσιών (legal aid) σε γυναίκες θύματα βίας.
- Δικτύωση Συμβουλευτικών Κέντρων με φορείς της πολιτείας (π.χ. ΟΑΕΔ, ΚΠΑ, κοινωνικές υπηρεσίες Δήμων κ.λπ.).
- Υλοποίηση δράσεων πρόληψης για την εξάλειψη της έμφυλης βίας κατά των γυναικών και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Γυναίκες

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η τηλεφωνική γραμμή SOS αποτελεί μια μορφή υπηρεσίας με ιδιαίτερη αποστολή την παροχή άμεσης βοήθειας σε έκτακτα και με επείγοντα χαρακτήρα περιστατικά βίας, την παροχή πληροφόρησης (πώς και πού να απευθυνθεί μια γυναίκα κατά την κρίση) ή/και άμεσης τηλεφωνικής υποστήριξης σε 24ωρη βάση / 365 ημέρες το χρόνο.

Η λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής SOS παρέχει υπηρεσίες ενημέρωσης, άμεσης βοήθειας και τηλεφωνικής συμβουλευτικής, ενώ είναι κρίσιμης σημασίας να μπορεί να συνδέεται με Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες, παραπέμποντας γυναίκες κατά περίπτωση.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής SOS για την άμεση συμβουλευτική υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας σε 24ωρη βάση / 365 ημέρες το χρόνο.
- Λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής SOS και σε άλλες γλώσσες -πλην της ελληνικής- για να καλύπτει και τις ανάγκες των μεταναστριών.
- Άμεση σύνδεση και δυνατότητα παραπομπής θυμάτων βίας στα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες.
- Επιμόρφωση των στελεχών που θα εργαστούν στην τηλεφωνική γραμμή SOS.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Γυναίκες θύματα βίας και τα παιδιά τους

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου τοπικών δομών (Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας και των παιδιών τους) και υπηρεσιών για την αρωγή των θυμάτων βίας, καθώς και την πρόληψη και ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών. Η ανάπτυξη αυτού του δικτύου θα γίνει με τη δημιουργία νέων δομών ή/και την αναβάθμιση ήδη υφισταμένων, μέσω της υλοποίησης Τοπικών Σχεδίων Δράσης, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, (ΕΚΚΑ), τους ΟΤΑ και τις ΜΚΟ.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Δημιουργία Ξενώνων φιλοξενίας γυναικών-θυμάτων βίας και των παιδιών στις Πρωτεύουσες των Περιφερειών.
- Αναβάθμιση και ενίσχυση υφιστάμενων Δομών (Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων) και υπηρεσιών, όπου αυτές υπάρχουν.
- Επιμόρφωση των στελεχών που θα εργαστούν στα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες.
- Πολλαπλή υποστήριξη και παροχή υπηρεσιών άμεσης αρωγής ή/και φιλοξενίας των γυναικών θυμάτων βίας και των παιδιών τους.
- Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους φορείς της πολιτείας (π.χ. ΟΑΕΔ, ΚΠΑ κ.λπ.).
- Συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την υλοποίηση ενεργειών για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός, με έμφαση σε γυναίκες θύματα βίας

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με: α) το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά στην έμφυλη βία κατά των γυναικών (ενδοοικογενειακή βία, βιασμός, πορνεία, διακίνηση και εμπορία γυναικών με σκοπό την εκμετάλλευση/trafficking), β) την ανάδειξη του ρόλου που αναλαμβάνει ο αρμόδιος κυβερνητικός μηχανισμός (ΓΓΙΦ) ως προς την υποστήριξη και αρωγή των γυναικών και παιδιών που έχουν υποστεί βία, και γ) την πρόληψη τέτοιων φαινομένων.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα έμφυλης βίας (ενδοοικογενειακή βία, βιασμός, πορνεία, σεξουαλική παρενόχληση, παράνομη διακίνηση και εμπορία γυναικών με σκοπό την εκμετάλλευση/trafficking), καθώς και για την πρόληψη τέτοιων φαινομένων.
- Ενημερωτική καμπάνια-εκστρατεία σε εθνικό επίπεδο για το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά στη βία κατά των γυναικών, καθώς και στην ανάδειξη του ρόλου που αναλαμβάνει η ΓΓΙΦ –ως αρμόδιος κυβερνητικός μηχανισμός– για την υποστήριξη και αρωγή των κακοποιημένων γυναικών.
- Αξιοποίηση διάφορων επικοινωνιακών μέσων και ενεργειών (ημερίδες, έντυπα, φυλλάδια κ.λπ.), καθώς επίσης και χορηγιών επικοινωνίας από τα ΜΜΕ.
- Παραγωγή και διάχυση έντυπου, ηλεκτρονικού και οπτικοακουστικού υλικού (καταχωρήσεις σε εφημερίδες και περιοδικά, αφίσες, φυλλάδια, αυτοκόλλητα, ημερολόγια, ραδιοτηλεοπτικά σποτ, τηλεοπτική καμπάνια, βίντεο, φωτογραφίες, ανακοινώσεις, δελτία τύπου κ.λπ.). Ορισμένες κατηγορίες υλικού θα παράγονται και σε συνήθειες γλώσσες μεταναστριών.
- Εξειδικευμένη καμπάνια προς τις νέες γυναίκες με στόχο την πρόληψη και την ενδυνάμωσή τους στην αντιμετώπιση των πρώιμων εκφράσεων ανδρικής βίας (ψυχολογική κ.λπ.).
- Διοργάνωση θεματικού συνεδρίου, καθώς και ημερίδων ευαισθητοποίησης σε περιφερειακό επίπεδο.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Γυναίκες στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα, στελέχη δημόσιας διοίκησης

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Το Έργο αποσκοπεί στην υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης, σχετικά με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, με έμφαση στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές που υλοποιούν οι υπηρεσίες των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ.

Η ΓΓΙΦ θα απευθυνθεί σε στελέχη των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή πολιτικών ισότητας, αλλά και γενικότερα σε στελέχη της δημόσιας διοίκησης. Στόχος είναι: α) η υιοθέτηση της διάστασης του φύλου σε οριζόντια βάση κατά την ανάπτυξη πολιτικών, και β) η εφαρμογή θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων.

Ειδικές δράσεις θα υλοποιηθούν για τα μέλη του Δικαστικού Σώματος, του Διπλωματικού Σώματος, του ΣΕΠΕ, τους/τις Σωφρονιστικούς υπαλλήλους των γυναικείων φυλακών, καθώς και τους/τις υπαλλήλους Υπηρεσιών Μετανάστευσης, Ιθαγένειας/Πολιτογράφησης.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ενέργειες επικοινωνίας/δημοσιότητας, καθώς και ευαισθητοποίησης στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης που θα στελεχώσει τους μηχανισμούς για την εφαρμογή, την παρακολούθηση, το συντονισμό και τον έλεγχο των πολιτικών ισότητας. Αφορά στην υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού, το περιεχόμενο των οποίων θα προσδιοριστεί ανά ομάδα καταρτιζομένων, σύμφωνα με τις ειδικότερες πλευρές των πολιτικών ισότητας και των αρμοδιοτήτων και λειτουργιών των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.
- Η επιμόρφωση ειδικών σε θέματα ισότητας (gender experts).
- Η επιμόρφωση μελών του Δικαστικού Σώματος.
- Η επιμόρφωση μελών του Διπλωματικού Σώματος.
- Η επιμόρφωση των στελεχών του ΣΕΠΕ.
- Η επιμόρφωση σωφρονιστικών υπαλλήλων των γυναικείων φυλακών.
- Η επιμόρφωση υπαλλήλων των δημοτικών και περιφερειακών υπηρεσιών μετανάστευσης (Διεύθυνση Αλλοδαπών και Ιθαγένειας των Δήμων Αθήνας και Θεσσαλονίκης και των Περιφερειών Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας), καθώς επίσης και της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής (Γενική Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης και Διεύθυνση Ιθαγένειας).
- Η επιμόρφωση στελεχών της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Η επιμόρφωση στελεχών κοινωνικών υπηρεσιών των ΟΤΑ.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού»

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Απασχολούμενες, αυτοαπασχολούμενες (με ή χωρίς προσωπικό) και γυναίκες ιδιοκτήτριες μικρών επιχειρήσεων

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Στο πλαίσιο της αναβάθμισης της επαγγελματικής θέσης των εργαζομένων γυναικών, η ΓΓΙΦ αποσκοπεί στην ποιοτική βελτίωση των όρων εργασίας και της λειτουργικής οργάνωσης της απασχόλησης γυναικών. Το Έργο στοχεύει στην προώθηση της προσαρμοστικότητας και της επαγγελματικής εξέλιξης εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων γυναικών (με ή χωρίς προσωπικό), μέσω της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξειδικευμένους/ες Σύμβουλους Απασχόλησης στα 14 Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ (στις έδρες των Περιφερειών της χώρας). Το Έργο στοχεύει, επίσης, στην αύξηση της παραγωγικής δυνατότητας των μικρών γυναικείων επιχειρήσεων και στην υιοθέτηση πολιτικών ισότητας των φύλων στις επιχειρήσεις μέσω της καθιέρωσης σήματος ποιότητας στον τομέα αυτό.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ενέργειες εξειδικευμένης πληροφόρησης, υποστήριξης και συμβουλευτικής-mentoring εργαζομένων γυναικών για την αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους.
- Ενέργειες εξειδικευμένης πληροφόρησης, υποστήριξης και συμβουλευτικής-mentoring αυτοαπασχολούμενων γυναικών (με ή χωρίς προσωπικό).
- Ενέργειες δικτύωσης των αυτοαπασχολούμενων γυναικών (με ή χωρίς προσωπικό).
- Εκπόνηση μελέτης προσδιορισμού δεικτών ισότητας και καλών πρακτικών των επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και πλαισίου διαδικασιών καθιέρωσης και απονομής σήματος ποιότητας επιχειρήσεων που ενέταξαν πολιτικές ισότητας στον εργασιακό χώρο.
- Ενέργειες ευαισθητοποίησης των επιχειρήσεων για να υιοθετούν πολιτικές ισότητας των φύλων.
- Καθιέρωση Σήματος Ποιότητας για τις επιχειρήσεις που έχουν εντάξει πρακτικές ισότητας στον εργασιακό χώρο και είναι σύμφωνες με τους δείκτες ισότητας.
- Εκπόνηση εγχειριδίων και οδηγιών καλών πρακτικών σχετικά με την ένταξη της ισότητας των φύλων στην ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, ώστε οι επιχειρήσεις και τα στελέχη τους να διευκολύνονται στην υιοθέτηση σχεδίων ισότητας των φύλων.

Τον επιστημονικό συντονισμό των δράσεων αυτών, αναλαμβάνει το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ).

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» (σε συνεργασία με την ΕΥΕ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης)

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Γυναίκες άνεργες, απολυμένες γυναίκες

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Στο πλαίσιο της άρσης του επαγγελματικού διαχωρισμού λόγω φύλου το Έργο αποσκοπεί: α) στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών σε επαγγέλματα όπου αυτές υποεκπροσωπούνται, και β) στην προώθηση γυναικών και ανδρών σε «ανδρικά» και «γυναικεία» επαγγέλματα αντίστοιχα (διπλή κατεύθυνση) μέσω δράσεων ευαισθητοποίησης, προκειμένου να εξαλειφθούν οι στερεότυπες αντιλήψεις σχετικά με το ρόλο των φύλων στην οικογένεια και την εργασία, καθώς και να ενσωματωθεί η αρχή της ισότητας στο χώρο εργασίας. Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των άνεργων και απολυμένων γυναικών θα πραγματοποιείται στα δεκατέσσερα (14) Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ολοκληρωμένη δέσμη δράσεων για την υποστήριξη του προσανατολισμού άνεργων γυναικών σε τεχνικά επαγγέλματα ή επαγγέλματα που οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται και για τα οποία παρουσιάζεται αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Η δράση θα περιλαμβάνει:
  - Παροχή εξειδικευμένης συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού άνεργων γυναικών στα Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΦ.
  - Προγράμματα κατάρτισης και εγγραμμένης απασχόλησης των άνεργων ή απολυμένων γυναικών σε «ανδρικά» επαγγέλματα.
- Δράσεις για την ευαισθητοποίηση του κοινού, που θα περιλαμβάνουν παραγωγή ενημερωτικών σποτ, διεξαγωγή ημερίδων, ευρείας μορφής καμπάνια ενημέρωσης του κοινού (τύπος, ραδιόφωνο, τηλεόραση). Αναλυτικά:
  - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση για τον επαγγελματικό διαχωρισμό στην απασχόληση με στόχο την εξάλειψη των στερεότυπων αντιλήψεων σχετικά με το ρόλο των φύλων στην αγορά εργασίας, τη μείωση του οριζόντιου και κάθετου διαχωρισμού των επαγγελμάτων και τη συρρίκνωση του χάσματος του φύλου.
  - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση για τη μείωση της ανισότητας των φύλων στον οικιακό-οικογενειακό χώρο με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ίση συμμετοχή ανδρών και γυναικών στις οικογενειακές υποχρεώσεις φροντίδας και οικιακής εργασίας και οι οποίες επηρεάζουν τη συμμετοχή των ατόμων στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό.
  - Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση για την προώθηση των γυναικών σε τεχνικά επαγγέλματα ή επαγγέλματα με αυξημένο τεχνικό περιεχόμενο εργασίας.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός και ειδικότερα: γυναίκες αιρετές του Εθνικού-Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & της Αυτοδιοίκησης, γυναίκες υποψήφιες σε εκλογικές διαδικασίες, που μέχρι τώρα δεν έχουν εκλεγεί

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Σκοπός του Έργου είναι η υποστήριξη των αιρετών και των υποψηφίων αιρετών γυναικών, προκειμένου να διευρυνθεί: α) η συμμετοχή τους σε θέσεις πολιτικής ευθύνης, και β) η εκπροσώπησή τους στους πολιτικούς θεσμούς σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Διεξαγωγή εκστρατειών ευαισθητοποίησης/ενημέρωσης πριν τη διεξαγωγή των εκλογών της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης (2010) και του εθνικού Κοινοβουλίου (2013). Οι καμπάνιες θα περιλαμβάνουν φυλλάδια, αφίσες και ενημερωτικά έντυπα, ραδιοτηλεοπτικό σποτ, καταχωρήσεις στον περιοδικό και ημερήσιο τύπο και στα ηλεκτρονικά ΜΜΕ (portals).
- Δράσεις δικτύωσης γυναικών που ανήκουν στα όργανα και τους πολιτικούς θεσμούς σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο φορέων, όπως είναι η Βουλή των Ελλήνων, η ΚΕΔΚΕ, η επικείμενη Ένωση Περιφερειών κ.λπ., θα συσταθούν και θα στελεχωθούν γραφεία δικτύωσης γυναικών, με στόχο την αξιοποίηση και ανταλλαγή εμπειριών, την ενδυνάμωση και την αλληλοϋποστήριξή τους σε ενέργειες ενίσχυσης της συμμετοχής τους σε θέσεις πολιτικής ευθύνης.
- Σειρά δημόσιων εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και διάχυσης εμπειριών, όπως: α) Ευρωπαϊκό Συνέδριο για τις γυναίκες στην Πολιτική (2012), β) επιμορφωτικές συναντήσεις και ομάδες εργασίας με στελέχη των κομματικών μηχανισμών που καταρτίζουν ψηφοδέλτια για την προώθηση εσωκομματικής δημοκρατίας με την οπτική του φύλου, και γ) διενέργεια λαϊκών/τοπικών συνελεύσεων με τη συμμετοχή μη εκλεγμένων γυναικών, προκειμένου να ενθαρρυνθούν και να συμμετέχουν ενεργά στις εκλογές.
- Δημιουργία βάσης δεδομένων – μητρώου εκλεγμένων γυναικών και υποψηφίων γυναικών ανά κόμμα, εκλογική αναμέτρηση, περιφέρεια κ.ά.
- Επιμόρφωση και ενδυνάμωση –μέσα από βιωματικά σεμινάρια– αιρετών γυναικών και υποψηφίων, για την προσωπική τους ανάπτυξη και ενδυνάμωση σε τομείς επικοινωνίας, παρουσίασης εαυτού, ηγεσίας κ.ά. Η επιμόρφωση θα περιλαμβάνει και θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης, πολιτικών ισότητας των φύλων, σχετικής νομοθεσίας κ.λπ.

Για την υλοποίηση των δράσεων αυτών, ορίζεται ως τελικός δικαιούχος το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), το οποίο θα συνεργαστεί με τον Πολιτικό Σύνδεσμο Γυναικών.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Συνδικαλιστριες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, υποψήφιες σε εκλογές για τα συνδικαλιστικά όργανα όλων των βαθμών, όλες οι ενδιαφερόμενες εργαζόμενες

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Βασικός σκοπός του Έργου είναι η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στις οργανώσεις των Κοινωνικών Εταίρων (β- και γ-βάθμιες) σε εθνικό επίπεδο.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΓΣΕΕ) / ΙΝΕ-ΓΣΕΕ

Σκοπός των δράσεων που θα υλοποιηθούν είναι η ενίσχυση των γυναικών ιδιωτικών υπαλλήλων, ώστε να δραστηριοποιηθούν και να συμμετέχουν σε θέσεις ευθύνης στα συνδικαλιστικά όργανα όλων των βαθμίδων.

- Εκπόνηση μελέτης για τη χαρτογράφηση του προφίλ και των αναγκών των συνδικαλιστριών, καθώς επίσης και των παραγόντων που εμποδίζουν την ενεργή συμμετοχή των γυναικών στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης.
- Επιμόρφωση γυναικών εργαζομένων στα ζητήματα συνδικαλισμού και ισότητας των φύλων.
- Δημιουργία σταθερής δομής/μηχανισμού ισότητας των φύλων στην έδρα της ΓΣΕΕ για την υποστήριξη της Γραμματείας των Γυναικών και λειτουργία help line για την υποστήριξη/πληροφόρηση γυναικών.
- Δράσεις δικτύωσης και διακρατικής συνεργασίας.
- Σχέδια δράσης Δευτεροβάθμιων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων.

2. ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΝΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΑΔΕΔΥ)

- Δημιουργία σταθερής δομής/μηχανισμού ισότητας των φύλων για την υποστήριξη της Γραμματείας των Γυναικών και λειτουργία help line για την υποστήριξη/πληροφόρηση γυναικών.
- Επιμόρφωση συνδικαλιστριών και εν δυνάμει συνδικαλιστριών σε θέματα συνδικαλιστικού κινήματος, διεκδικήσεων, πρακτικών, συλλογικών διαπραγματεύσεων και ισότητας φύλων.
- Ημερίδες ευαισθητοποίησης για αιρετά μέλη ΔΣ (άνδρες και γυναίκες) Ομοσπονδιών και πρωτοβάθμιων οργάνων σε θέματα φύλου.
- Δράσεις Δικτύωσης και διακρατικής συνεργασίας.

3. ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

- Δημιουργία σταθερής δομής/μηχανισμού ισότητας των φύλων στις οργανώσεις (ΣΕΒ, ΓΣΒΕΕ, ΕΣΕΕ, ΓΕΣΑΣΕ) για την υποστήριξη Γραμματείας Γυναικών (διετή Σχέδια Δράσης) και λειτουργία help line για την υποστήριξη/πληροφόρηση γυναικών.
- Δράσεις Δικτύωσης και διακρατικής συνεργασίας.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Γυναικείες Οργανώσεις & ΜΚΟ

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας των γυναικείων οργανώσεων και ΜΚΟ –που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της ισότητας των φύλων και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων– για την εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίων δράσης για την προώθηση της ισότητας των φύλων, με απώτερο στόχο την ουσιαστική εμπλοκή τους στο σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών ισότητας.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

Η υλοποίηση του Έργου θα πραγματοποιηθεί σε δύο (2) κύκλους, και θα περιλαμβάνει:

Εφαρμογή από τις ΜΚΟ Σχεδίων Δράσης προώθησης της ισότητας των φύλων, που θα υλοποιηθούν σε βάθος διετίας και τα οποία ενδεικτικά μπορούν να αφορούν σε:

- Δράσεις που συμβάλλουν στην πρόληψη και την καταπολέμηση κάθε μορφής έμφυλης βίας κατά των γυναικών και την αρωγή θυμάτων βίας.
- Δράσεις που υποστηρίζουν τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες γυναικών (μετανάστριες, πρόσφυγες, φυλακισμένες, αποφυλακισμένες, γυναίκες Ρομά, γυναίκες με διαφόρων μορφών αναπηρία κ.ά.).
- Δράσεις καταπολέμησης των στερεοτύπων των φύλων και των έμφυλων κοινωνικών ρόλων, όπως προβάλλονται από τα ΜΜΕ.
- Δράσεις με καινοτόμο χαρακτήρα σε νέους τομείς ένταξης της οπτικής του φύλου (π.χ. περιβάλλον, κοινωνία της γνώσης κ.ά.).

Για την υλοποίηση των Σχεδίων Δράσης προβλέπεται η κάλυψη του κόστους πλήρους απασχόλησης ενός/μίας εργαζομένου/ης που θα αναλάβει την τεχνική και οργανωτική υποστήριξη και το συντονισμό του Σχεδίου Δράσης.

Για την υλοποίηση των Σχεδίων Δράσης ορίζεται ως τεχνικός σύμβουλος το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ).

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Τακτικός προϋπολογισμός της ΓΓΙΦ

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Σκοπός του Έργου είναι η ενθάρρυνση πρωτοβουλιών και η ενίσχυση συνεργασιών που στοχεύουν στην άρση των υφιστάμενων κοινωνικών και πολιτισμικών αντιλήψεων αναφορικά με τους στερεοτυπικούς ρόλους γυναικών και ανδρών. Στόχος του Έργου είναι η παρουσίαση γυναικείων θεμάτων στα ΜΜΕ, καθώς επίσης και θεμάτων που αφορούν στην ισότητα ανδρών και γυναικών κατά τρόπο που δεν αναπαράγει και δεν δημιουργεί διακρίσεις και ανισότητες με βάση το φύλο, αλλά αντίθετα συμβάλλει στην πραγματοποίηση της ουσιαστικής ισότητας. Στόχος των εν λόγω συνεργασιών είναι η διαμόρφωση θετικής κουλτούρας παρουσίασης των θεμάτων ισότητας και λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων και ρυθμίσεων στα πεδία αρμοδιότητας των συνεργαζόμενων φορέων, ώστε να συμβάλουν στην προστάθεια για την πραγματοποίηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- **ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ**
  - Απονομή Βραβείου Ισότητας των Φύλων «Ελένη Αλιτζόγλου» του Ιδρύματος Προαγωγής της Δημοσιογραφίας Μπότση σε δημοσιογράφο που προωθεί θέματα ισότητας των φύλων.
  - Απονομή Βραβείου κινηματογράφου, για την ταινία που προωθεί την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.
  - Θέσπιση Βραβείου/Αριστείου διαφήμισης, σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Διαφημιζομένων Ελλάδος που προωθεί την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- **ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ**
  - Συνεργασία με το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.
  - Συνεργασία με το Συμβούλιο Ελέγχου Επικοινωνίας για την επανεξέταση του Ελληνικού Κώδικα Διαφήμισης και Επικοινωνίας (2007) και την ένταξη νέου παραρτήματος που θα εξειδικεύει την παρουσίαση των διαφημίσεων με την οπτική του φύλου.
  - Συνεργασία με το Σύνδεσμο Διαφημιζομένων Ελλάδος για την ανάπτυξη κοινών δράσεων (βραβείο διαφήμισης, ευαισθητοποίηση-ενημέρωση των μελών τους) με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων.
  - Συνεργασία με την ΕΡΤ και την Ένωση Ιδιωτικών Σταθμών Εθνικής Εμβέλειας.
  - Συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Τύπου σχετικά με την εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/65/ΕΚ αναφορικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων με στόχο τη συμπερίληψη ειδικής διάταξης σχετικά με την ισότητα των φύλων.
  - Συνεργασίες με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που παρεμβαίνουν στον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται και προβάλλονται τα θέματα ισότητας των φύλων από τα ΜΜΕ.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Το Έργο στοχεύει στην ενίσχυση και διεύρυνση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών και της πολιτιστικής ιδιότητας του πολίτη (cultural citizenship), ιδιαίτερα των γυναικών, στην παραγωγή και πρόσληψη της τέχνης (κινηματογράφος, ντοκιμαντέρ, θέατρο, λογοτεχνία, μουσική, χορός, φωτογραφία, εικαστικά, ψηφιακές τέχνες κ.λπ.) σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μέσα από την:

- Ανάδειξη των εμποδίων που περιορίζουν τις γυναίκες να αναπτύξουν και να προβάλουν τις καλλιτεχνικές δεξιότητες και δημιουργίες τους σε όλους τους τομείς της τέχνης.
- Ενθάρρυνση των γυναικών να αντιμετωπίσουν τα εμπόδια αυτά σε όλους τους τομείς τέχνης.
- Ενίσχυση της πολιτιστικής δημιουργίας ανδρών και γυναικών σε θέματα που αφορούν στην ισότητα των φύλων και τα θεμελιώδη δικαιώματα των γυναικών (επιδοτήσεις παραγωγής καλλιτεχνικού έργου κ.λπ.).
- Υποστήριξη κοινωνικά ευπαθών ομάδων γυναικών (μετανάστριες, αποφυλακισμένες, γυναίκες με ειδικές ανάγκες κ.λπ.) τόσο για την πρόσληψη της τέχνης όσο και για την καλλιτεχνική τους έκφραση.
- Διοργάνωση 15/νθήμερου φεστιβάλ καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.
- Εκπόνηση μελετών για τις διαστάσεις φύλου στα καλλιτεχνικά επαγγέλματα (διαχωρισμός σε «ανδρικά» και «γυναικεία», όροι και εμπόδια στη σταδιοδρομία, ορισμός επαγγέλματος κ.λπ.), καθώς επίσης και για ζητήματα που αφορούν στη συμμετοχή των γυναικών στα Επιμελητήρια, τους συλλόγους και τους κρατικούς καλλιτεχνικούς θεσμούς.
- Δικτύωση νέων καλλιτεχνών – ανδρών και γυναικών και προβολή του έργου τους για την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα ισότητας των φύλων.

Για όλες τις παραπάνω δράσεις, η ΓΓΙΦ θα συνεργαστεί με το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ), την Ταινιοθήκη της Ελλάδας, το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ), την Κρατική Σχολή Ορχηστρικής Τέχνης, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος (ΚΘΒΕ), καθώς και με άλλους συναφείς φορείς.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας και Φύλου (ΒΘΙΦ) της ΓΓΙΦ είναι η μοναδική βιβλιοθήκη στην Ελλάδα που εξειδικεύεται σε θέματα ισότητας των φύλων και ιστορίας του γυναικείου κινήματος. Στόχος της παρέμβασης είναι η αναβάθμισή της με την παραγωγή νέων υπηρεσιών πληροφόρησης προς όφελος της έρευνας, της ενημέρωσης και του σχεδιασμού δράσεων στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για την ισότητα σε όλους τους τομείς της δημόσιας πολιτικής.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Ανάπτυξη νέων υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης με τη συγκρότηση και λειτουργία Επιστημονικής Επιτροπής, καθώς και την οργάνωση και λειτουργία Ομάδων Εργασίας με στελέχη με εμπειρία σε συναφή με το Έργο αντικείμενα.
- Ανάπτυξη και Πιλοτική Λειτουργία Ψηφιακού Θεματικού Αποθετηρίου.
- Μελέτη που θα θέσει τις αρχές, τις διαδικασίες και το πλαίσιο λειτουργίας του ψηφιακού αποθετηρίου της ΒΘΙΦ, θα προσδιορίσει τις απαιτούμενες προδιαγραφές, ώστε τα θέματα φύλου να μελετώνται μέσα από ένα σύγχρονο εργαλείο προσβάσιμο και ανοικτό σε όλους/ες.
- Εμπλουτισμός της βάσης με τεκμήρια σε ψηφιακή και φυσική μορφή που προέρχονται από προγράμματα δράσης δημοσίων υπηρεσιών, ΜΚΟ, συνέδρια κ.ά. («γκρίζα» βιβλιογραφία). Ψηφιοποίηση παλαιότερων τεκμηρίων «γκρίζας» βιβλιογραφίας.
- Χαρτογράφηση και καταγραφή των Γυναικείων Αρχείων όλης της χώρας με στόχο τον εμπλουτισμό του ιστορικού αρχείου της ΒΘΙΦ με νέο υλικό.
- Ψηφιοποίηση και αποθήκευση επιλεγμένων περιοδικών εκδόσεων, γραπτών και προφορικών τεκμηρίων, καθώς και μαρτυριών, τα οποία προέρχονται από τη συλλογή του ιστορικού αρχείου της ΓΓΙΦ ή/και άλλα αρχεία δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, με στόχο τη διάσωση υλικού σχετικού με θέματα φύλου και ιστορίας γυναικών.
- Ενέργειες Δημοσιότητας με στόχο την πληροφόρηση της εκπαιδευτικής κοινότητας, των ερευνητών/τριών και του κοινού για τις αναβαθμισμένες υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης.
- Διαμόρφωση χώρων, αναβάθμιση εξοπλισμού και πρόβλεψη για εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», Άξονας 3
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Η ίδρυση και πιλοτική λειτουργία της Δομής, στο πλαίσιο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ), αποσκοπεί στην παρακολούθηση της ένταξης της ισότητας των φύλων, καθώς και της εφαρμογής των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης. Στόχος της Δομής είναι η υποστήριξη των κυβερνητικών οργανισμών για την ενδυνάμωση των σχεδιαζόμενων και υλοποιούμενων πολιτικών και δράσεων υπέρ της ισότητας των φύλων, όπως επίσης και ο σχεδιασμός αποτελεσματικών συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησής τους. Τελικός σκοπός του Έργου είναι η δημιουργία Διεύθυνσης Παρακολούθησης της Ένταξης της Ισότητας των Φύλων στις Δημόσιες Πολιτικές στη ΓΓΙΦ.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Σχεδιασμός και ανάπτυξη της βασικής υποδομής της Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων.
- Ανάπτυξη και λειτουργία των απαιτούμενων πληροφοριακών υποδομών και συστημάτων.
- Σύσταση και λειτουργία Επιστημονικής Επιτροπής για την επιστημονική εποπτεία του Έργου.
- Σύσταση και λειτουργία εξειδικευμένων Ομάδων Εργασίας για την υποστήριξη της εφαρμογής των πολιτικών ισότητας των φύλων σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης.
- Δικτύωση και ανάπτυξη συνεργασιών με εξειδικευμένα Κέντρα και φορείς σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό (κεντρικό και περιφερειακό) επίπεδο.
- Συγκέντρωση, διαχείριση, ανάλυση και διάχυση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και δεικτών που προσδιορίζουν την κατάσταση και την πορεία της ισότητας των φύλων κατά τομέα πολιτικής.
- Εκπόνηση εξειδικευμένων ερευνών, μελετών σε επιλεγμένα πεδία άσκησης πολιτικής (π.χ. απασχόληση, εκπαίδευση, δημόσια διοίκηση, ανθρώπινα δικαιώματα, έμφυλη βία, υγεία κ.ά.).
- Εκπόνηση ετήσιων εκθέσεων για την πορεία υλοποίησης των δράσεων ισότητας των φύλων, καθώς και Εθνικές Εκθέσεις προς την ΕΕ και τον ΟΗΕ.
- Ενέργειες δημοσιότητας (π.χ. φυλλάδιο, workshop) για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση στοχευμένου κοινού σχετικά με τη λειτουργία της Δομής και γενικότερα, με το θεματικό αντικείμενο της ισότητας των φύλων.
- Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης των παρεμβάσεων του Έργου.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΤΠ ΑΕ

ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση» - ΕΤΠΑ (υπό έγκριση)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ: 2011-2012

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: το σύνολο του πληθυσμού, ομάδες γυναικών με ιδιαίτερα προβλήματα (θύματα βίας, άνεργες, γυναίκες που παρέχουν άτυπη φροντίδα σε εξαρτώμενα άτομα κ.λπ.), το εξειδικευμένο ανθρωπινό δυναμικό της χώρας σε θέματα ισότητας των φύλων

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Το e-services portal της ΓΓΙΦ θα υποστηρίξει το σύνολο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων που αφορούν:

- στην ανάπτυξη θεματικής πληροφόρησης και ενημέρωσης όλων των γυναικών και των πολιτών γενικότερα,
- στη χρήση του διαδικτύου για την παροχή υποστηρικτικής και συμβουλευτικής διαδικασίας σε ομάδες γυναικών,
- στην αξιοποίηση του εξειδικευμένου δυναμικού της χώρας σε θέματα ισότητας με την ανοικτή διαδραστική διαδικασία δημιουργίας μητρώου εμπειρογνομόνων φύλου.

Η δημιουργία της Διαδικτυακής Πύλης της ΓΓΙΦ θα αξιοποιήσει τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες του διαδικτύου για την παροχή ενημέρωσης, τη διαδραστική επικοινωνία και την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τις γυναίκες, τις γυναικείες οργανώσεις και ΜΚΟ και γενικότερα το σύνολο των πολιτών.

Επίσης, θα παρέχει διαδικτυακή υποστήριξη σε ομάδες γυναικών, που θα εξυπηρετούνται on-line, σε 24ωρη βάση, από τα στελέχη της γραμμής SOS σε θέματα που τις απασχολούν.

Το Έργο θα υποστηρίξει το σύνολο των ώριμων ηλεκτρονικών υπηρεσιών της ΓΓΙΦ με δυνατότητα ανάπτυξης/υποστήριξης νέων υπηρεσιών.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Δημιουργία διαδικτυακής πύλης ηλεκτρονικών υπηρεσιών της ΓΓΙΦ.
- Δημιουργία συστήματος ανάπτυξης-διαχείρισης μητρώου εμπειρογνομόνων φύλου.
- Δημιουργία συστήματος διαχείρισης αιτημάτων πολιτών.
- Δημιουργία συστήματος ψηφιακών διαδραστικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και διαδικτυακής on-line 24ωρης υποστήριξης γυναικών για θέματα έμφυλης βίας, από τις συμβούλους της γραμμής SOS.
- Δημιουργία στοχευμένου θεματικού περιεχομένου ενημέρωσης σε θέματα ισότητας των φύλων.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος 45,6% και ΠΔΕ 54,4%

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ: Ιούνιος 2009 – Απρίλιος 2011

ΠΕΡΙΟΧΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Αττική, Πελοπόννησος και Κρήτη

ΕΤΑΙΡΟΙ: Πανελλήνια Οργάνωση Ελληνική Εστία (ΠΟΕΕ), Ταμείον Θράκης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης/Ειδικός Λογαριασμός, Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης-Αποστολή Ελλάδος (ΔΟΜ), Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης-Αποστολή Όσλο, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών (Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία)

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Ομάδες-στόχος είναι οι μειονοτικές και κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες στην Ελλάδα: Μουσουλμάνοι/ες, Ρομά, Μετανάστες/τριες, Αλλοδαποί/ές κ.λπ.

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Στόχος του Έργου είναι η πολύπλευρη στήριξη κοινωνικά ευπαθών ομάδων (μουσουλμάνοι/ες, Ρομά, μετανάστες/τριες, αλλοδαποί/ές κ.λπ.), καθώς και η ένταξή τους –ιδιαίτερα των γυναικών– στο κοινωνικό σύνολο και κατ' επέκταση στην αγορά εργασίας.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Δημιουργία πρότυπης Ολιστικής και Βιωματικής μεθόδου γλωσσικής και πολιτισμικής στήριξης κοινωνικά ευπαθών ομάδων.
- Δημιουργία εργαστηρίων διαπολιτισμικού αλφαριθμητισμού.
- Δημιουργία δικτύου διεθνών βιωματικών κέντρων ελληνικής γλώσσας και ελληνικού πολιτισμού και στήριξης κοινωνικά ευπαθών ομάδων.
- Μεταφορά τεχνογνωσίας στην υποδοχή μεταναστών/τριών.
- Σχεδιασμός, ψηφιακή-οπτικοακουστική και έντυπη αποτύπωση της μεθόδου.
- Δημιουργία εργαλείων ευαισθητοποίησης για εργαζόμενους/ες σε δημόσιες και ιδιωτικές υπαλληλικές δομές.
- Προσέλκυση εθελοντών/τριών.
- Εκπόνηση υποστηρικτικού υλικού τηλεκπαίδευσης.
- Δημιουργία δικτύου κέντρων τηλεκπαίδευσης.
- Δημιουργία forum διαβούλευσης.
- Μελέτη διαπολιτισμικής και γλωσσικής σύγκλισης στην ελληνική Επικράτεια.
- Μελέτη αξιοποίησης της ολιστικής και βιωματικής μεθόδου.
- Έρευνα πεδίου: καταγραφή αναγκών και εντοπισμός προβλημάτων αναφορικά με θέματα γλωσσικής και διαπολιτισμικής σύγκλισης γυναικών που ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.
- Ιστοσελίδα του προγράμματος, καθώς και λοιπές ενέργειες δημοσιότητες όπως σεμινάρια, συνέδρια και ημερίδες.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Διαπεριφερειακής Συνεργασίας Interreg IVC. ΕΤΠΑ 85% και ΠΔΕ 15% (leader: Region Ile-de-France-Γαλλία)

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ: Νοέμβριος 2008 – Οκτώβριος 2011

ΠΕΡΙΟΧΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Γαλλία (Περιφέρεια Παρισίων), Ελλάδα (Περιφέρεια Αττικής), Ισπανία (Περιφέρεια Βαλεαρίδων Νήσων και Περιφέρεια Καταλονίας), Ιταλία (Περιφέρεια Βενετίας), Ουγγαρία (Δήμος Βουδαπέστης), Ρουμανία (Κομητεία Timis) και Σουηδία (Δήμος Lidköping)

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Γυναίκες εργαζόμενες και επιχειρηματίες, γυναίκες που αντιμετωπίζουν προβλήματα στην εργασία τους, εργαζόμενες μετανάστριες και γυναίκες που ανήκουν σε μειονότητα, γυναίκες ως πολίτες, ως μέλη οικογένειας, ως καταναλώτριες, ως εκλεγμένες σε τοπικά κέντρα λήψης αποφάσεων, άνδρες, εταιρείες, κυβερνητικές αρχές και άλλες δημόσιες αρχές, επιμελητήρια, οικονομικοί οργανισμοί, ευρωπαϊκά ινστιτούτα, εμπειρογνώμονες σε θέματα φύλου και απασχόλησης

ΣΚΟΠΟΣ/ΣΤΟΧΟΙ:

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα φύλου σε σχέση με τις οικονομικές πολιτικές, σε τοπικό επίπεδο. Ειδικότεροι στόχοι είναι: α) ο προσδιορισμός οικονομικών πολιτικών και καλών πρακτικών που συμβάλλουν στην ισότητα των φύλων, β) η εμπλοκή πολιτικών, αρμόδιων φορέων και κοινωνικών και οικονομικών εταίρων από τοπικό έως και ευρωπαϊκό επίπεδο, και γ) η ενημέρωση των αρμόδιων φορέων ως προς τα οφέλη από την ισότητα των φύλων στην τοπική και οικονομική ανάπτυξη.

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα φύλου και απασχόλησης, δικτύωσης με φορείς σχετικούς με το Έργο και διάχυση των αποτελεσμάτων του μέσω της ιστοσελίδας (www.gender4growth.eu) και διενέργειας τοπικών εκδηλώσεων.
- Καταγραφή καλών πρακτικών σε θέματα γυναικείας απασχόλησης και συμφιλίωσης οικογενειακής/ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής.
- Εκπόνηση μελετών για θέματα όπως ενδεικτικά: γυναικεία επιχειρηματικότητα, γυναίκες και επιστήμη και μισθολογικό χάσμα.
- Υλοποίηση εργαστηρίων σε θέματα φύλου και οικονομίας.
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις και συμμετοχή σε συνέδρια.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΕΣΠΑ 2007-2013, ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», «Τεχνική Βοήθεια»

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ: Όλος ο πληθυσμός και ειδικότερα: στελέχη και χειριστές/τριες Έργων των ΕΠ του ΕΣΠΑ, του ΕΣΣΑΑ και του ΕΣΣΑΑΛ, από πλευράς φορέων διαχείρισης και εφαρμογής, αλλά και όλου του ανθρώπινου δυναμικού των δικαιούχων και των αναδόχων των Έργων

ΣΚΟΠΟΣ / ΣΤΟΧΟΙ:

Ο Οδηγός Εφαρμογής των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων θα αποτελέσει ένα εργαλείο/οδηγό που θα προσφέρει στους/στις χειριστές/τριές του μεθοδολογία και εξειδικευμένες κατευθύνσεις, προκειμένου να ενσωματώνουν τη διάσταση του φύλου και να διασφαλίζουν την εφαρμογή της ισότητας των φύλων σε όλες τις πολιτικές που έχουν σχεδιαστεί, και εντάσσονται σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ, του ΕΣΣΑΑ και του ΕΣΣΑΑΛ. Ο Οδηγός θα προσφέρει εξειδικευμένη τεχνογνωσία και κατευθύνσεις για την ένταξη της ισότητας των φύλων σε όλες τις φάσεις των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (εξειδίκευση, υλοποίηση, παρακολούθηση, επαλήθευση, αξιολόγηση).

ΔΡΑΣΕΙΣ:

- Εκπόνηση μελέτης, η οποία θα συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα:
  - Καταγραφή ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών ισότητας των φύλων.
  - Αποτίμηση της ισχύουσας κατάστασης και παρακολούθηση της πορείας των δράσεων για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.
  - Διατύπωση προτάσεων για την ενίσχυση της διάστασης της ισότητας των φύλων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα.
  - Διατύπωση προτάσεων για την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων για την ένταξη της ισότητας των φύλων στα συγχρηματοδοτούμενα Έργα (π.χ. δείκτες σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες του Κανονισμού του ΕΚΤ κ.λπ.).
  - Διατύπωση προτάσεων για την αξιολόγηση των δράσεων των ΕΠ για την ισότητα των φύλων.
- Έκδοση της μελέτης σε έντυπη και ψηφιακή μορφή.
- Διεξαγωγή Σεμιναρίου για την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού των φορέων διαχείρισης, των δικαιούχων κ.λπ. στην κατανόηση και χρήση του Οδηγού Εφαρμογής των Πολιτικών Ισότητας στο ΕΣΠΑ, ΕΣΣΑ, ΕΣΣΑΑΛ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄
ΕΙΔΙΚΕΣ ΝΟΜΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1. **ΚΟΥΝΟΥΓΕΡΗ-ΜΑΝΩΛΕΔΑΚΗ Ευτυχία**, Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πρόεδρος
2. **ΑΜΠΑΖΗΣ Ιωάννης**, Δικηγόρος
3. **ΓΟΥΛΙΑΡΟΥ Αθηνά**, Δικηγόρος
4. **ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗ Αθηνά**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
5. **ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Δήμητρα**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νομικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
6. **ΠΑΠΑΖΗΣΗ Θεανώ**, Καθηγήτρια Νομικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
7. **ΣΑΜΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Αθηνά-Μαρία**, Δικηγόρος
8. **ΦΟΥΝΤΕΔΑΚΗ Κατερίνα**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΑΠΘ
9. **ΧΑΣΙΡΤΖΟΓΛΟΥ Μαρία**, Εφέτης

Γραμματέας: **ΚΟΥΜΠΟΥΡΑΣ Γεώργιος**, Νομικός, ΓΓΙΦ

1. **ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ Ιάκωβος**, Ομότιμος Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Πρόεδρος
2. **ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ Άννα**, Λέκτορας, Νομική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
3. **ΚΑΤΣΙΒΑΡΔΑΚΟΥ Θεοδώρα**, Νομικός, Προϊσταμένη Διεύθυνσης, ΓΓΙΦ
4. **ΚΟΝΤΟΘΑΝΑΣΗ Άννα**, Δικηγόρος
5. **ΛΑΜΨΑ Μαγδαληνή**, Κοινωνιολόγος
6. **ΜΗΛΙΩΝΗ Φωτεινή**, Δικηγόρος, Διευθύντρια του ΝΠΙΔ «ΕΠΑΝΟΔΟΣ»
7. **ΠΑΠΑΡΡΗΓΑ-ΚΩΣΤΑΒΑΡΑ Αικατερίνη**, Δικηγόρος
8. **ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος**, Καθηγητής Ποινικού Δικαίου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
9. **ΣΑΡΕΛΗ Αγγελική**, Λέκτορας, Νομική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
10. **ΤΣΙΟΥΡΔΑΣ Βασίλειος**, Εφέτης, Θεσσαλονίκη

Γραμματέας: **ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Λουκία**, Νομικός, Προϊσταμένη Τμήματος της ΓΓΙΦ

1. **ΚΑΜΤΣΙΔΟΥ Ιφιγένεια**, Καθηγήτρια Νομικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πρόεδρος
2. **ΒΑΡΧΑΛΑΜΑ Έλλη**, Δικηγόρος
3. **ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΡΟΥ Σταματίνα**, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
4. **ΚΑΛΤΣΟΓΙΑ-ΤΟΥΡΝΑΒΙΤΗ Νίκη**, Συνταγματολόγος, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
5. **ΚΟΥΤΣΙΛΑΙΟΥ Μαρία-Νίκη**, Νομικός, πρώην Γενική Γραμματέας Ισότητας
6. **ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Σούλα**, Πρόεδρος του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας
7. **ΣΑΡΡΗ Σταματίνα-Αμαλία**, Νομικός, Προϊσταμένη Τμήματος, ΓΓΙΦ
8. **ΣΤΑΥΡΙΝΑΚΗ Σταματία**, Δικηγόρος

Γραμματέας: **ΑΓΟΡΙΤΣΑ Χριστίνα**, Προϊσταμένη Τμήματος, ΓΓΙΦ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

1. **ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ Χριστίνα**, Ψυχολόγος, Λέκτορας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
2. **ΑΡΣΕΛ ΤΑΤΑ Λίμπυ Ελευθερία**, Ψυχολόγος, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κοπεγχάγης
3. **ΗΛΙΑΔΟΥ-ΤΑΧΟΥ Σοφία**, Ιστορικός, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
4. **ΚΑΝΔΥΛΑΚΗ Αγάπη**, Κοινωνική Λειτουργός, Επίκουρη Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
5. **ΚΑΤΣΙΒΑΡΔΑΚΟΥ Θεοδώρα**, Νομικός, Προϊσταμένη Διεύθυνσης, ΓΓΙΦ
6. **ΛΕΟΝΤΑΡΗ Αγγελική**, Ψυχολόγος, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
7. **ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ-ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΥ Ελένη**, Κοινωνιολόγος της Εκπαίδευσης, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
8. **ΝΤΑΪΛΙΑΝΗ Κωνσταντινιά**, Φυσικός, Προϊσταμένη Μονάδας, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής, ΓΓΙΦ
9. **ΠΑΤΤΑΚΟΥ-ΠΑΡΑΣΥΡΗ Βασιλική**, Κοινωνική Λειτουργός, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΕΙ Κρήτης
10. **ΡΑΒΑΝΗΣ Κωνσταντίνος**, Παιδαγωγός-Φυσικός, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών
11. **ΡΕΝΤΖΗ Θεανώ**, Ομοιοπαθητικός
12. **ΤΑΤΣΗ Ελένη**, Κοινωνιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος, ΓΓΙΦ
13. **ΤΡΟΝΤΖΑ Διονυσία**, Εκπαιδευτικός
14. **ΧΑΡΙΤΟΥ-ΦΑΤΟΥΡΟΥ Μίκα-Μαρία**, Ψυχολόγος, Ομότιμη Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
15. **ΧΛΙΟΒΑ Αγγελική**, Ψυχολόγος

1. **ΒΑΡΧΑΛΑΜΑ Έλλη**, Δικηγόρος
2. **ΔΡΟΥΓΑ Κατερίνα**, Ψυχολόγος, Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας
3. **ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Σταύρος**, Καθηγητής Οικονομικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, ΙΟΒΕ
4. **ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ Μαρία**, Νομικός και Εκπαιδευτικός, Ειδική Επιστήμονας, Συνήγορος του Πολίτη, Κύκλος Ισότητας των Φύλων
5. **ΜΑΡΑΤΟΥ-ΑΛΙΠΡΑΝΤΗ Λάουρα**, Κοινωνιολόγος, Ερευνήτρια, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών
6. **ΜΠΑΡΔΑΝΗ Ρένα**, Νομικός, Συντονίστρια Δικτύου Εργασιακών Σχέσεων και Κοινωνικής Πολιτικής, ΣΕΒ
7. **ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Φανή**, Πολιτική Επιστήμονας, Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας
8. **ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΗ Νάνσυ**, Καθηγήτρια Τμήματος Marketing και Επικοινωνίας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
9. **ΣΑΝΤΡΟΥΣ Μαρία**, Οικονομολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος, ΓΓΙΦ
10. **ΣΚΟΜΠΑ Μαρία**, Εκπαιδευτικός, Ειδική Επιστήμονας Κοινωνικής Πολιτικής, Υποψήφια Διδάκτωρ

1. **ΒΕΛΙΣΣΑΡΗ Κατρίν**, Διευθύντρια του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου
2. **ΒΕΡΕΜΗ Παυλίνα**, Διευθύντρια της Κρατικής Σχολής Ορχηστρικής Τέχνης
3. **ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Τάνια**, Ζωγράφος, Ειδική Σύμβουλος του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς
4. **ΔΗΜΟΥ Άκης**, Θεατρικός συγγραφέας
5. **ΖΟΥΝΗ Πέμυ**, Ηθοποιός, Βουλευτίνα ΠΑΣΟΚ
6. **ΚΑΒΒΑΔΙΑ Ιωάννα**, Οικονομολόγος, Ειδική Σύμβουλος της Γενικής Γραμματέως Ισότητας των Φύλων
7. **ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ Μαρία**, Δημοσιογράφος
8. **ΚΑΦΕΤΣΗ Άννα**, Δρ. Αισθητικής - Ιστορίας της Τέχνης, Πρόεδρος και Διευθύντρια Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ)
9. **ΚΟΜΝΗΝΟΥ Μαρία**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών (Τμήμα ΕΜΜΕ), Γενική Γραμματέας του ΔΣ της Ταινιοθήκης της Ελλάδας
10. **ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ Μαίρη**, Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών
11. **ΛΙΟΚΗ Έρση**, Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων, ΓΓΙΦ
12. **ΝΤΟΥΝΙΑ Χριστίνα**, Συγγραφέας, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
13. **ΠΑΡΑΔΕΙΣΗ Μαρία**, Επίκουρη Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού)
14. **ΣΕΡΕΤΗ Ναταλία**, Κοινωνιολόγος, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής, ΓΓΙΦ
15. **ΧΑΤΖΑΚΗΣ Σωτήρης**, Καλλιτεχνικός Διευθυντής Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος (ΚΘΒΕ)
16. **ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ Τέτη**, Ιστορικός-Εθνολόγος, Διευθύντρια Νεώτερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

1. **ΒΑΪΟΥ Ντίνα**, Καθηγήτρια, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας, ΕΜΠ
2. **ΖΙΩΓΟΥ-ΚΑΡΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Ρούλα**, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
3. **ΚΑΚΑΛΗ Ντίνα**, Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Βιβλιοθήκης Παντείου Πανεπιστημίου
4. **ΚΑΛΛΑΣ Ιωάννης**, Αναπλ. Καθηγητής και Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
5. **ΚΑΣΙΜΑΤΗ Κούλα**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
6. **ΜΑΥΡΟΜΗΤΡΟΥ Λουκία**, Προϊσταμένη Τμήματος, ΓΓΙΦ
7. **ΜΙΝΩΤΟΥ Μαριέττα**, Γενική Διευθύντρια των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ)
8. **ΜΠΟΥΤΖΟΥΒΗ Αλέκα**, Ιστορικός
9. **ΠΑΜΠΟΥΚΗ Ελένη**, Υπεύθυνη Αρχείου της Ιστορίας των Γυναικών
10. **ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χριστίνα**, Κοινωνιολόγος, ΓΓΙΦ
11. **ΡΕΠΟΥΣΗ Μαρία**, Αναπλ. Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
12. **ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κατερίνα**, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής, ΓΓΙΦ
13. **ΧΑΡΙΤΑΤΟΣ Μάνος**, Πρόεδρος της Επιτροπής του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ)

1. **ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ Μύρια**, Κοινωνιολόγος, Γενική Γραμματέας του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών (EWL)
2. **ΖΕΡΒΟΥ Μαρία**, Οικονομολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος, ΓΓΙΦ
3. **ΘΕΟΛΟΓΙΤΟΥ Σοφία**, Υγιεινολόγος, Γενική Γραμματέας Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
4. **HUBERT Agnès**, Στέλεχος του Bureau of European Policy Advisers (BEPA), Ευρωπαϊκή Επιτροπή
5. **ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Θανάσης**, Γενικός Διευθυντής Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρώην Δήμαρχος Καρδίτσας
6. **ΚΑΡΑΛΗ-ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Αντιγόνη**, πρώην Γενική Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού
7. **ΣΑΡΡΗ Σταματίνα-Αμαλία**, Νομικός, Προϊσταμένη Τμήματος, ΓΓΙΦ
8. Δρ. **ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ Αναστασία**, Γενική Διευθύντρια Συντονισμού, ΓΓΙΦ
9. **ΧΑΛΑΤΣΗ Ευθυμία**, Οικονομολόγος, Στέλεχος της Εθνικής Τράπεζας
10. **ΧΑΤΖΗΒΑΡΝΑΒΑ Εύη**, Κοινωνιολόγος, Διευθύντρια του Τομέα Έρευνας, Σχεδιασμού και Τεκμηρίωσης, Ινστιτούτο Κοινωνικής Προστασίας & Αλληλεγγύης (ΙΚΠΑ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΤΙΤΛΟΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΟΝΟΜΑ
Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Γενικός Γραμματέας	Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Δημήτρης Στεφάνου
	Ειδικός Γραμματέας	Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Στέφανος Γκριτζαλης
	Γενική Γραμματέας	Δημόσιας Διοίκησης	Ευσταθία Μπεργελέ
	Γενικός Γραμματέας	Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης	Νίκος Γεωργαράκης
	Γενικός Γραμματέας	Μετανάστευσης	Ανδρέας Τάκης
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	Γενική Γραμματέας		Σοφία Θεολογίτου
Περιφέρεια Ηπείρου	Γενική Γραμματέας		Δήμητρα Γεωργακοπούλου
Οικονομικών	Γενικός Γραμματέας	Οικονομικών	Ηλίας Πλασκοβίτης
	Γενικός Γραμματέας	Πληροφοριακών Συστημάτων	Διομήδης Σπινέλλης
Εξωτερικών	Γενικός Γραμματέας	Εξωτερικών	Ιωάννης Αλέξιος Ζέπος
	Ειδική Γραμματέας	Αξιοποίησης Διεθνών Προγραμμάτων	Μαρία Λογοθέτη
Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας	Γενικός Γραμματέας	Ναυτιλιακής Πολιτικής	Γιώργος Βλάχος
	Ειδικός Γραμματέας	Ανταγωνιστικότητας	Μανώλης Πατεράκης
	Ειδικός Γραμματέας	Ψηφιακού Σχεδιασμού	Αντώνης Μαρκόπουλος
Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	Ειδική Γραμματέας	Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Μαργαρίτα Καραβασίλη
Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων	Γενικός Γραμματέας	Έρευνας και Τεχνολογίας	Αχιλλέας Μητσός
	Γενικός Γραμματέας	Νέας Γενιάς	Γιάννης Λιβανός
	Ειδική Γραμματέας	Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης	Ιφιγένεια Ορφανού
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης	Γενικός Γραμματέας	Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων	Θεόδωρος Τσέκος
	Γενικός Γραμματέας	Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης	Ροβέρτος Σπυρόπουλος
	Γενική Γραμματέας	Κοινωνικής Ασφάλισης	Αθηνά Δρέπτα
	Ειδικός Γραμματέας	Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας	Μιχαήλ Χάλαρης
Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Γενικός Γραμματέας	Πρόνοιας	Γιώργος Κατριβάνος
	Γενικός Γραμματέας	Δημόσιας Υγείας	Αντώνης Δημόπουλος
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Ειδικός Γραμματέας	Διοικητικού Τομέα Κοινοτικών Πόρων και Υποδομών	Βαγγέλης Διβάρης
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	Γενικός Γραμματέας	Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	Γεώργιος Δημήτραινας
	Ειδικός Γραμματέας	Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Καταστημάτων Κράτησης	Μαρίνος Σκανδάμης
Πολιτισμού και Τουρισμού	Γενική Γραμματέας	Πολιτισμού	Στυλιανή Μενδώνη
	Γενικός Γραμματέας	Ολυμπιακής Αξιοποίησης	Ιωάννης Πυργιώτης
	Γενικός Γραμματέας	Τουριστικής Ανάπτυξης	Γιώργος Πουσσαίος

ΦΟΡΕΑΣ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	ΘΕΣΗ	ΟΝΟΜΑ
Δίκτυο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης	Πρόεδρος Διευθυντής	Νικόλαος Αναλυτής Δημήτριος Παπαδόπουλος
Εθνικό Επιμελητηριακό Δίκτυο Ελληνίδων Γυναικών Επιχειρηματιών (ΕΕΔΕΓΕ)	Πρόεδρος	Σοφία Οικονομάκου
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)	Πρόεδρος	Παναγιώτης Αλτάνης
Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ)	Διευθύντρια	Άννα Καφέτση
Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ)	Πρόεδρος	Ιωάννης Λασκαρίδης
Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ)	Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	Γιώργος Γαμπρίτσος
Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)	Πρόεδρος	Ανδρέας Γεωργίου
Ελληνικός Οργανισμός Μικρών-Μεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ)	Διευθύνουσα Σύμβουλος	Αθηνά Λάζου
Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ ΑΕ)	Διευθύνων Σύμβουλος	Γιώργος Καλαμαράς
Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)	Διοικητής	Ηλίας Κικίλιας
Συμβούλιο Ελέγχου Επικοινωνίας	Μέλος ΔΣ	Βασίλης Αντωνίου
Σύνδεσμος Διαφημιζομένων Ελλάδος	Πρόεδρος	Γρηγόρης Αντωνιάδης
Συνήγορος του Πολίτη	Βοηθός Συνήγορος για την Ισότητα των Φύλων	Σταματίνα Γιαννακούρου
Ψηφιακές Ενισχύσεις ΑΕ	Διευθύνων Σύμβουλος	Αλέξανδρος Μπρέγιαννης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε΄

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (ΓΓΙΦ)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2010

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Οκτώβριος 2010

ΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗ Μαρία, Γενική Γραμματέας Ισότητας των Φύλων

ΚΑΒΒΑΔΙΑ Ιωάννα, Ειδική Σύμβουλος

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ Αθηνά-Μαρία, Νομική Σύμβουλος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ

ΛΑΪΟΥ Μαίρη, Διοικητική Υπάλληλος

ΛΕΙΒΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Σπύρος, Ειδικός Συνεργάτης

ΜΟΣΧΟΒΑΚΟΥ Ναυσικά, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Ματίνα, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό

ΠΑΠΑΡΟΥΝΗ Ρούλα, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό

ΠΕΛΕΚΗ Αγγελική, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό

ΣΚΟΜΠΑ Μαρία, Εκπαιδευτικός

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Δρ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ Αναστασία, Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Βασιλική, Προϊσταμένη Διεύθυνσης

ΑΓΟΡΙΤΣΑ Χριστίνα, Προϊσταμένη Τμήματος

ΚΑΚΟΛΥΡΗΣ Γεράσιμος

ΣΑΝΤΡΟΥΣ Μαρία, Προϊσταμένη Τμήματος

ΣΑΡΡΗ Αμαλία, Προϊσταμένη Τμήματος

ΤΣΟΛΑΚΙΔΟΥ Ελένη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΑΤΣΙΒΑΡΔΑΚΟΥ Θεοδώρα, Προϊσταμένη Διεύθυνσης

ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ Σπυρίδων, Προϊστάμενος Τμήματος

ΣΙΩΖΟΥ Ειρήνη

ΤΑΤΣΗ Ελένη, Προϊσταμένη Τμήματος

Συμβουλευτικό Κέντρο Αθήνας

BENTH Σταυρούλα, Προϊσταμένη Τμήματος

Συμβουλευτικό Κέντρο Πειραιά

ΚΩΣΤΑΚΟΥ Ελένη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΒΕΡΓΑΔΟΥ Ελένη, Προϊσταμένη Διεύθυνσης

ΖΕΡΒΟΥ Μαρία, Προϊσταμένη Τμήματος

ΚΑΡΤΖΗ Γεωργία, Προϊσταμένη Τμήματος

ΜΑΥΡΟΜΗΤΡΟΥ Λουκία, Προϊσταμένη Τμήματος

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χριστίνα

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗ Ελένη

ΠΕΝΤΑΡΧΟΥ Κωνσταντινιά

ΠΛΑΤΗΣ Δημήτρης

ΤΖΑΒΑΡΑ Ελένη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ Αποστολία

ΚΑΤΣΑΡΙΔΟΥ Ιφιγένεια

ΜΕΓΑΛΟΥ Άννα, Προϊσταμένη Τμήματος

ΤΡΕΜΟΣ Δημοσθένης, Προϊστάμενος Τμήματος

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

ΓΙΑΜΑ Αλεξάνδρα, Προϊσταμένη Διεύθυνσης

ΑΛΟΪΖΙ Σαλβατόρε

ΓΚΟΥΓΚΟΥΛΗΣ Ανδρέας, Προϊστάμενος Τμήματος

ΖΙΩΓΑ Μαρία

ΛΙΟΝΤΟΥ Χρυσή

ΜΑΓΟΥΛΑ Ζωή, Προϊσταμένη Τμήματος

ΝΙΚΑ Παναγιώτα

ΣΔΡΑΜΠΑ Μαρία

ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ Μαγδαληνή

ΤΟΓΙΑ Ελένη, Προϊσταμένη Τμήματος

ΦΡΑΓΚΑΚΗ Νικολίτσα

ΦΡΑΓΚΟΣ Γεώργιος

ΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Λουκία, Προϊσταμένη Τμήματος

ΚΟΥΜΠΟΥΡΑΣ Γεώργιος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΓΕΡΑΚΗ Χριστίνα, Προϊσταμένη Τμήματος

ΛΙΟΚΗ Ερασμία

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (ΕΥΕ/ΓΓΙΦ)

ΚΑΦΑΤΣΑΚΗ Σταματία, Προϊσταμένη Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής

ΜΟΝΑΔΑ Α' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΚΑΜΠΟΥΡΑΣ Δημήτρης, Προϊστάμενος Μονάδας

ΒΑΤΙΚΙΩΤΗΣ Δημήτρης

ΣΕΡΕΤΗ Ναταλία

ΣΚΛΗΡΗ Αλίκη

ΜΟΝΑΔΑ Β' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ

ΤΕΛΩΝΗ Άλκηστις, Προϊσταμένη Μονάδας

ΒΛΑΧΟΣ Νικόλαος

ΓΚΑΒΟΓΙΑΝΝΗ Παρθενίτα

ΜΠΕΗ Όλγα

ΜΟΝΑΔΑ Γ' ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΝΤΑΪΛΙΑΝΗ Κωνσταντινιά, Προϊσταμένη Μονάδας

ΖΩΡΗ Όλγα

ΜΑΔΕΡΑΚΗ Ελευθερία

ΝΙΚΑΚΗ Πολυξένη

ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Αικατερίνη

ΜΟΝΑΔΑ Δ' ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΠΕΤΡΟΒΑ Αναστασία, Προϊσταμένη Μονάδας

ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ Ειρήνη

ΚΟΚΚΙΝΑΣΙΔΗΣ Δημήτρης

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ Μαρία